

วิชา กฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งภาค ๑

วันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๖๙

การบรรยายครั้งที่ ๘

อาจารย์ธีรทัต เจริญวงศ์

เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม

การดำเนินการสอบสวนพิจารณาซ้ำ

ป.วิ.พ.มาตรา ๑๔๔ บัญญัติว่า “เมื่อศาลใดมีคำพิพากษาหรือคำสั่งวินิจฉัยชี้ขาดคดีหรือในประเด็นข้อใดแห่งคดีแล้ว ห้ามมิให้ดำเนินการสอบสวนพิจารณาในศาลนั้นอันเกี่ยวกับคดีหรือประเด็นที่ได้วินิจฉัยชี้ขาดแล้วนั้น เว้นแต่กรณีจะอยู่ภายใต้บังคับบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายนี้ว่าด้วย

(๑) การแก้ไขข้อผิดพลาดเล็กน้อยหรือข้อผิดพลาดเล็กน้อยอื่น ๆ ตามมาตรา ๑๔๓

(๒) การพิจารณาใหม่แห่งคดีซึ่งได้พิจารณาและชี้ขาดตัดสินไปฝ่ายเดียวตามมาตรา ๒๐๙ และคดีที่เอกสารได้สูญหายหรือบุบสลายตามมาตรา ๕๓

(๓) การยื่น การยอมรับ หรือไม่ยอมรับ ซึ่งอุทธรณ์หรือฎีกาตามมาตรา ๒๒๙ และ ๒๔๗ และการดำเนินวิธีบังคับชั่วคราวในระหว่างการยื่นอุทธรณ์ หรือฎีกาตามมาตรา ๒๕๔ วรรคสุดท้าย

(๔) การที่ศาลฎีกาหรือศาลอุทธรณ์ส่งคดีคืนไปยังศาลล่างที่ได้พิจารณาและชี้ขาดตัดสินคดีนั้นเพื่อให้พิพากษาใหม่หรือพิจารณาและพิพากษาใหม่ตามมาตรา ๒๔๓

(๕) การบังคับคดีตามคำพิพากษาหรือคำสั่งตามมาตรา ๒๗๑

ทั้งนี้ ไม่เป็นการตัดสิทธิในอันที่จะบังคับตามบทบัญญัติแห่งมาตรา ๑๖ และ ๒๔๐ ว่าด้วยการดำเนินการสอบสวนพิจารณาโดยศาลอื่นแต่ต่างตั้ง”

๑. การดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำในคดีใหม่

เป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำทั้งคดีหรือเฉพาะแต่ประเด็นใดประเด็นหนึ่งก็ได้ แต่หากยังไม่เคยฟ้องร้องว่ากล่าวกันมาก่อน ไม่เป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำตาม ป.วิ.พ.มาตรา ๑๔๔

ฎ.๒๘๗๙/๒๕๔๕ การดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำตาม ป.วิ.พ.มาตรา ๑๔๔ เป็นการห้ามศาลไม่ให้ดำเนินคดีนั้นต่อไปอีก จะทั้งคดีหรือเฉพาะแต่ประเด็นใดประเด็นหนึ่งก็ได้ซึ่งต้องเป็นคู่ความเดียวกัน เมื่อคดีนี้โจทก์จำเลยยังไม่เคยดำเนินคดีฟ้องร้องว่ากล่าวกันให้อีกฝ่ายหนึ่งรับผิดชอบแต่อย่างใด กรณีจึงไม่เข้าตามมาตรา ๑๔๔ โจทก์จึงมีอำนาจฟ้อง

คดีเดิมยังไม่ถึงที่สุด ดำเนินกระบวนการพิจารณาโดยนำคดีมาฟ้องเป็นคดีใหม่ในประเด็นเดิม เป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำ

ฎ.๑๒๙๕/๒๕๒๔ การดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำมิได้มีแต่เฉพาะการดำเนินกระบวนการพิจารณาในคดีเดิมอย่างเดียว การที่คู่กรณีนำคดีมาฟ้องเป็นคดีใหม่ในมูลคดีเดียวกันและมีประเด็นอย่างเดียวกันกับที่ศาลเคยวินิจฉัยในคดีก่อนโดยคดีก่อนยังไม่ถึงที่สุดเป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำเช่นเดียวกัน

ฟ้องคดีหลังขณะคดีก่อนอยู่ในระหว่างพิจารณาของศาลฎีกา ยังมีคำพิพากษาถึงที่สุด ไม่เป็นฟ้องซ้ำตาม ป.วิ.พ.มาตรา ๑๔๘ แต่หากคดีก่อนศาลมีคำวินิจฉัยชี้ขาดแล้ว คดีหลังอาจเป็นดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำตาม ป.วิ.พ.มาตรา ๑๔๔ ได้

ฎ.๒๗๗๓/๒๕๒๙ คดีก่อนจำเลยที่ ๑ เป็นโจทก์ ฟ้องโจทก์คดีนี้กับพวกเป็นจำเลยในข้อหาว่าโจทก์ผิดสัญญาจ้างเหมาก่อสร้างที่โจทก์จ้างจำเลยที่ ๑ ก่อสร้างอาคาร และโจทก์สั่งให้จำเลยที่ ๑ ระงับการก่อสร้างเนื่องจากโจทก์ออกแบบอาคารรुकล้ำที่ดินของเอกชน โดยความผิดพลาดของโจทก์เอง และเรียกร้องให้โจทก์ใช้ค่าเสียหายแก่จำเลยที่ ๑ จึง**มีประเด็นว่าโจทก์ผิดสัญญาหรือไม่ และต้องใช้ค่าเสียหายแก่จำเลยที่ ๑ เท่าใด** ศาลฎีกาวินิจฉัยชี้ขาดว่าโจทก์ผิดสัญญา แต่ให้ยกฟ้องจำเลยที่ ๑ เพราะจำเลยที่ ๑ ยังไม่มีสิทธิบอกกล่าวเลิกสัญญากับโจทก์จึงไม่มีสิทธิเรียกร้องค่าเสียหายได้ **โจทก์กลับมาฟ้องจำเลยที่ ๑ และจำเลยที่ ๒ เป็นจำเลยคดีนี้ว่าจำเลยที่ ๑ ผิดสัญญาก่อสร้างฉบับเดียวกัน อ้างเหตุเช่นเดียวกับคดีก่อนว่าโจทก์ออกแบบอาคารผิดพลาดโดยเหตุที่ที่ดินบางส่วนทางด้านทิศใต้ของบริเวณที่ดินที่ก่อสร้างเป็นของเอกชน** ต่อมาโจทก์จัดซื้อที่ดินของเอกชนดังกล่าวแล้วจึงขอให้จำเลยทั้งสองทำการก่อสร้างต่อไปแต่จำเลยทั้งสองไม่ก่อสร้าง และให้จำเลยทั้งสองร่วมกันใช้ค่าเสียหายแก่โจทก์ **ดังนี้ มูลคดีทั้งสองคดีมีความฝ่ายใดเป็นฝ่ายผิดสัญญาโดยอาศัยเหตุอย่างเดียวกันเรื่องก่อสร้างอาคารรुकล้ำที่ดินของเอกชนเป็นข้อสำคัญของคดีจึงเป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำกับคดีก่อน ต้องห้ามตาม ป.วิ.พ.มาตรา ๑๔๔ มิใช่ฟ้องซ้ำตามมาตรา ๑๔๘ เพราะขณะโจทก์ยื่นฟ้องคดีนี้คดีก่อนอยู่ในระหว่างพิจารณาของศาลฎีกา ยังมีคำพิพากษาถึงที่สุด** แม้ศาลชั้นต้นจะรอกคดีนี้ไว้เพื่อฟังผลของคดีก่อนจนถึงที่สุดก็ตาม จำเลยที่ ๒ เป็นหุ้นส่วน ผจก. ประเภทไม่จำกัดความรับผิดชอบของหุ้นส่วนจำกัดจำเลยที่ ๑ เมื่อโจทก์ต้องห้ามมิให้ฟ้องจำเลยที่ ๑ จึงมีผลถึงจำเลยที่ ๒ ไม่ต้องรับผิดชอบร่วมกับจำเลยที่ ๑ ต่อโจทก์ด้วย

คดีที่ฟ้องร้องกันไว้ก่อนอาจเป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำกับคดีที่ยื่นฟ้องไว้ทีหลังได้ หากคดีที่ยื่นฟ้องไว้ทีหลังได้มีคำพิพากษาหรือคำสั่งวินิจฉัยชี้ขาดในประเด็นเดียวกันไว้ก่อนคดีแรก

ฎ.๘๔๕๘/๒๕๕๘ จำเลยที่ ๒ ในคดีนี้เคยเป็นโจทก์ฟ้องโจทก์ทั้งสี่ในคดีนี้เป็นจำเลยที่ ๑ ที่ ๒ ที่ ๓ และที่ ๖ เรื่องสิทธิเก็บกินในที่ดินพิพาท ประเด็นในคดีดังกล่าวกับคดีนี้มีประเด็นต้องวินิจฉัยเช่นเดียวกันว่า จำเลยที่ ๒ มีสิทธิเก็บกินในที่ดินพิพาทหรือไม่ เมื่อในคดีก่อนศาลฎีกาได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดแล้วว่า ผ. ไม่เคยมอบสิทธิเก็บกินในที่ดินพิพาทให้แก่จำเลยที่ ๒ ดังนั้น ประเด็นในคดีนี้ที่ว่าจำเลยที่ ๒ มีสิทธิเก็บกินในที่ดินพิพาทหรือไม่จึงเป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำ ตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๑๔๔ แม้คดีนี้จะมีการฟ้องร้องกันก่อนที่ศาลในคดีก่อนจะมีคำพิพากษาก็ตาม เมื่อศาลชั้นต้นได้พิจารณาชี้ขาดคดีแล้วกรณีก็ต้องอยู่ใต้บังคับของมาตรา ๑๔๔ เช่นกัน ปัญหาดังกล่าวเป็นปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน ศาลฎีกามีอำนาจหยิบยกขึ้นวินิจฉัยเองได้

การดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำพิจารณาในขณะที่ศาลในคดีใดคดีหนึ่งมีคำพิพากษา มิใช่พิจารณาในขณะที่ยื่นคำฟ้อง

ฎ.๗๐๑๙/๒๕๖๗ ก่อนโจทก์ฟ้องจำเลยคดีนี้ โจทก์ถูกจำเลยฟ้องขับไล่ออกจากโรงงานพิพาทและเรียก คสท. อ้างว่าผิดสัญญาเช่า เพราะโจทก์ขยายกิจการเป็นอุตสาหกรรมโรงงานแข่งชิงโดยไม่ได้รับความยินยอมจากจำเลย ต่อมาโจทก์ฟ้องคดีนี้โดยนำสัญญาเช่าใน เรื่องเดียวกันกับคดีแรกยื่นฟ้องจำเลยคดีนี้ ซึ่ง ป.วิ.พ.มาตรา ๑๔๔ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “เมื่อใดมีคำพิพากษาหรือมีคำสั่งวินิจฉัยชี้ขาดคดี หรือในประเด็นแห่งคดีแล้ว ห้ามมิให้ดำเนินกระบวนการพิจารณาในศาลนั้นอันเกี่ยวกับคดีหรือประเด็นที่ได้วินิจฉัยชี้ขาดแล้วนั้น ...” จาก บทบัญญัติดังกล่าว การดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำจะต้องพิจารณาในขณะที่ศาลในคดีใดคดีหนึ่งมีคำพิพากษา มิใช่พิจารณาในขณะที่ยื่นคำ ฟ้อง แม้ว่าจำเลยจะได้ยื่นฟ้องโจทก์ไว้ก่อนคดีนี้ก็ตาม แต่เมื่อศาลชั้นต้นได้มีคำพิพากษาคดีนี้ก่อนคดีที่จำเลยฟ้องโจทก์ ฟ้องโจทก์คดีนี้ จึงไม่เป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำ

๑.๑ ทั้งสองคดีเป็นคู่ความเดียวกัน อาจเป็นกรณีที่สองคดีนั้นจำเลยกลับเป็นโจทก์ส่วนโจทก์กลับเป็นจำเลย หรืออยู่ในฐานะเป็นคู่ความฝ่ายเดิม

คดีฟ้องเรียกอสังหาริมทรัพย์กับคดีฟ้องขอให้ขับไล่เป็นคดีประเภทเดียวกัน คู่ความรายเดียวกัน และข้ออ้างที่อาศัยเป็นหลักแห่งข้อหาเหมือนกัน การฟ้องคดีใหม่โดยคดีเดิมยังไม่ถึงที่สุดเป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำ

ฎ.๗๒๖๘/๒๕๓๗ คดีก่อนที่จำเลยเป็นโจทก์ฟ้องโจทก์เป็นจำเลยกับคดีนี้ คู่ความที่ฟ้องและถูกฟ้องจะผลัดกันเป็นโจทก์ จำเลย แต่คดีฟ้องเรียกอสังหาริมทรัพย์ในคดีก่อนกับคดีฟ้องขอให้ขับไล่จำเลยในคดีนี้ถือเป็นคดีประเภทเดียวกัน ตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๑๔๒ (๑) เมื่อคดีก่อนศาลชั้นต้นได้พิพากษาในประเด็นแห่งคดีว่าที่ดินพิพาทเป็นกรรมสิทธิ์ของจำเลย โจทก์ฟ้องคดีนี้ให้ขับไล่จำเลยอีกโดยยกข้ออ้างที่อาศัยเป็นหลักแห่งข้อหาเช่นเดียวกับคดีก่อนว่าโจทก์เป็นเจ้าของที่ดินพิพาท คดีโจทก์จึงเป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาในศาลเดียวกันอันเกี่ยวกับประเด็นที่ได้วินิจฉัยชี้ขาดแล้ว ฟ้องโจทก์จึงต้องห้ามตามมาตรา ๑๔๔

คดีเดิมที่จำเลยฟ้องโจทก์อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลอุทธรณ์ โจทก์ฟ้องจำเลยเป็นคดีใหม่ในประเด็นเดิม เป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำ

ฎ.๒๐๘/๒๕๔๐ คดีก่อนจำเลยฟ้องโจทก์ผู้ให้เช่าเป็นจำเลยเรียกเงินค่ามัดจำการเช่าอาคารจากโจทก์ ศาลชั้นต้นวินิจฉัยว่า จำเลยซ่อมแซมทรัพย์สินที่เช่าตามสัญญาแล้วไม่ได้ค้างชำระค่าน้ำประปาและค่าไฟฟ้า ไม่ได้เป็นฝ่ายผิดสัญญา พิพากษาให้โจทก์คืนเงินมัดจำแก่จำเลย โจทก์อุทธรณ์ คดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลอุทธรณ์ โจทก์ฟ้องจำเลยเป็นคดีนี้ขอให้จำเลยชำระค่าน้ำประปาและค่าไฟฟ้าที่ค้าง ค่าขาดประโยชน์ที่ไม่สามารถใช้อาคารที่ให้เช่า รวมทั้งค่าซ่อมอาคารที่จำเลยซ่อมไม่เสร็จโดยยอมให้หักกลบลบหนี้กับเงินมัดจำที่จำเลยวางไว้แก่โจทก์ ดังนี้ คดีนี้กับคดีก่อนโจทก์และจำเลยเป็นคู่ความรายเดียวกัน ประเด็นแห่งคดีที่ต้องวินิจฉัยคดีนี้กับคดีก่อนก็เป็นประเด็นที่ต้องวินิจฉัยอย่างเดียวกันว่าโจทก์หรือจำเลยเป็นฝ่ายผิดสัญญา เมื่อคดีดังกล่าวศาลชั้นต้นวินิจฉัยชี้ขาดแล้วว่าจำเลยคดีนี้ไม่ได้ผิดสัญญา การที่โจทก์ฟ้องจำเลยคดีนี้จึงเป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาอันเกี่ยวกับคดีหรือประเด็นที่ได้วินิจฉัยชี้ขาดแล้วอันเป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำ ต้องห้ามตาม ป.วิ.พ.มาตรา ๑๔๔

คดีก่อนที่จำเลยฟ้องโจทก์ศาลชั้นต้นวินิจฉัยชี้ขาดแล้วระหว่างการพิจารณาคดีหลัง โดยโจทก์ฟ้องคดีหลังในประเด็นเดียวกันกับคดีก่อน ซึ่งโจทก์สามารถนำสืบพยานหลักฐานเพื่อพิสูจน์กรรมสิทธิ์ในคดีก่อนได้อยู่แล้ว ฟ้องโจทก์คดีหลังเป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำ ต้องห้ามตาม ม.๑๔๔

ฎ.๑๑๐๒/๒๕๖๘ ก่อนคดีนี้จำเลยทั้งสองในฐานะส่วนตัวและในฐานะ ผจก.มรดกของนาง จ. นาย ก. ฟ้องโจทก์ในฐานะส่วนตัวและในฐานะ ผจก.มรดกของ นางสาว จ. เป็นคดีแพ่งของศาลชั้นต้น ต่อมาก่อนสืบพยานโจทก์และจำเลยทั้งสองคดีนี้ ศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาในคดีก่อนให้โจทก์ซึ่งเป็นจำเลยในคดีก่อนในฐานะ ผจก.มรดกของนางสาว จ. แบ่งกรรมสิทธิ์รวมในที่ดิน ฉ.๑๗๖๕๘ และ ฉ. ๒๒๘๙๘๘ พร้อมสิ่งปลูกสร้างให้แก่จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ คดีแพ่งของศาลชั้นต้นคดีก่อนกับคดีนี้มีข้ออ้างที่อาศัยเป็นหลักแห่งข้อหาว่านาง จ. และนาย ก. เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์รวมในที่ดิน ฉ.๑๗๖๕๘ และ ฉ. ๒๒๘๙๘๘ พร้อมสิ่งปลูกสร้างหรือไม่ ซึ่งโจทก์สามารถนำสืบพยานหลักฐานเพื่อพิสูจน์กรรมสิทธิ์ได้อยู่แล้ว คดีดังกล่าวและคดีนี้จึงมีประเด็นเกี่ยวกับที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างที่พิพาทอย่างเดียวกันเมื่อคดีนี้กับคดีแพ่งดังกล่าวทั้งโจทก์และจำเลยทั้งสองเป็นคู่ความเดียวกันโดยกลับกันเป็นโจทก์และเป็นจำเลย ทั้งประเด็นที่ต้องวินิจฉัยชี้ขาดในคดีนี้กับคดีดังกล่าวมีว่า นาง จ. นาย ก. และนางสาว จ. เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์รวมในที่ดิน ฉ.๑๗๖๕๘ และ ฉ. ๒๒๘๙๘๘ พร้อมสิ่งปลูกสร้างหรือไม่ เพียงใด อันเป็นประเด็นแห่งคดีข้อเดียวกัน ซึ่งศาลชั้นต้นได้วินิจฉัยชี้ขาดไว้ในคดีดังกล่าวแล้วระหว่างการพิจารณาคดีนี้ ฟ้องโจทก์ในคดีนี้จึงเป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำ ต้องห้ามตาม ม.๑๔๔

กรณีที่ไม่ถือเป็นคู่ความเดียวกัน

คู่กรณีที่ขับรถเฉี่ยวชนกันฟ้องคดีละเมิดเรียกค่าซ่อมรถยนต์ ค่าขาดประโยชน์ และค่าเสื่อมราคา ศาลอุทธรณ์พิพากษาถึงที่สุดให้ยกฟ้องเพราะคู่กรณีประมาณไม่ยิ่งหย่อนกว่ากันโดยยังไม่ได้วินิจฉัยประเด็นเกี่ยวกับค่าเสียหายของรถยนต์ บริษัทผู้รับประกันภัยรับช่วงสิทธิผู้เอาประกันภัยฟ้องคนขับรถยนต์คู่กรณีเรียกค่าเสียหายของรถยนต์ที่รับประกันภัยได้

ฎ.๑๔๐๐/๒๕๖๖ คดีก่อนจำเลยเป็นโจทก์ฟ้อง พ. ผู้ขับรถยนต์คันที่โจทก์รับประกันภัยให้รับผิดชดใช้ค่าซ่อมรถยนต์ของจำเลย ค่าขาดประโยชน์และค่าเสื่อมราคาพร้อมดอกเบี้ยในเหตุละเมิดเดียวกันกับคดีนี้ ความปรากฏต่อศาลฎีกาว่าคดีดังกล่าวศาลอุทธรณ์ภาค ๔ มีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ยกฟ้อง โดยวินิจฉัยว่าจำเลยซึ่งเป็นโจทก์ในคดีก่อนประมาณไม่ยิ่งหย่อนไปกว่า พ. แม้ประเด็นในคดีก่อนกับคดีนี้ว่าเหตุละเมิดเกิดจากความประมาทของฝ่ายใดจะเป็นประเด็นเดียวกัน แต่โจทก์คดีนี้ (ผู้รับประกันภัย) มิใช่คู่ความในคดีก่อน ทั้งในประเด็นว่าผู้เอาประกันภัยของโจทก์ได้รับความเสียหายเกี่ยวกับรถยนต์ที่โจทก์รับประกันภัยเพียงใด นั้นศาลอุทธรณ์ภาค ๔ ในคดีก่อนยังมิได้วินิจฉัย ฟ้องโจทก์คดีนี้ในประเด็นว่าโจทก์รับช่วงสิทธิของผู้เอาประกันภัยมาเรียกร้องให้จำเลยรับผิดชอบในความเสียหายเกี่ยวกับรถยนต์ที่โจทก์รับประกันภัยได้เพียงใด จึงไม่เป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำกับคดีก่อน

อัยการฟ้องคนขับรถคู่กรณีในข้อหาขับรถประมาทเป็นคดีอาญา ผู้เอาประกันภัยรถยนต์คันที่ได้รับความเสียหายยื่นคำร้องให้จำเลยชดใช้ค่าซ่อมรถยนต์ตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๔๔/๑ ผู้รับประกันภัยรถยนต์ไม่ได้เป็นคู่ความในคดีอาญารับช่วงสิทธิผู้เอาประกันภัยฟ้องคนขับรถคู่กรณีและนายจ้างเรียกค่าเสียหายรถคันที่รับประกันภัยไว้ได้ ไม่เป็นดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำและฟ้องซ้ำ

ฎ.๘๘๓/๒๕๖๗ พนักงานอัยการฟ้องจำเลยที่ ๑ ในข้อหาขับรถในขณะเมาสุรา ขับรถโดยประมาทหรือหวาดเสียวอันอาจเกิดอันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สินเป็นเหตุให้ผู้อื่นรับอันตรายแก่กายหรือจิตใจ และผู้อื่นรับอันตรายสาหัส ซึ่ง ต.ผู้เอาประกันภัย ยื่นคำร้องขอให้บังคับจำเลยชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเป็นค่าเสียหายในการซ่อมรถยนต์ตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๔๔/๑ โจทก์คดีนี้มีได้เป็นคู่ความในคดีดังกล่าว การที่โจทก์ฟ้องจำเลยที่ ๑ คดีนี้จึงมิใช่เป็นเรื่องที่ศาลได้มีคำพิพากษาหรือคำสั่งถึงที่สุดแล้วคู่ความเดียวกันมารื้อร้องฟ้องกันอีก ฟ้องโจทก์จึงไม่เป็นฟ้องซ้ำอันจะต้องห้ามตาม ป.วิ.พ.มาตรา ๑๔๘ ทั้งมิใช่เป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำตามมาตรา ๑๔๔

คดีก่อนกับคดีหลังฟ้องผู้กู้คนละรายและมูลหนี้ที่กู้ยืมคนละจำนวน แม้คดีหลังจะมีผู้ค้ำประกันและผู้จำนองเช่นเดียวกับคดีก่อน ไม่เป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำ

ฎ.๓๗๔๘/๒๕๕๔ โจทก์เคยฟ้องจำเลยทั้งสามเป็นจำเลยในคดีแพ่งของศาลชั้นต้นในข้อหาเดียวกับคดีนี้ แต่คดีก่อนโจทก์ฟ้องบริษัท ย. ซึ่งเป็นผู้กู้ยืมเงิน ๓๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท จากบริษัทเงินทุน ธ. เป็นจำเลยที่ ๑ และฟ้องจำเลยที่ ๑ ที่ ๒ และที่ ๓ คดีนี้เป็นจำเลยที่ ๒ ที่ ๓ และที่ ๔ ตามลำดับในฐานะผู้ค้ำประกันหนี้รายนี้ โดยจำเลยที่ ๒ นำที่ดินรวม ๑๑ โฉนดจำนองค้ำประกัน ส่วนคดีนี้โจทก์ฟ้องจำเลยที่ ๔ ในคดีดังกล่าวเป็นจำเลยที่ ๑ ในฐานะผู้กู้ยืมเงิน ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท มีจำเลยที่ ๒ และที่ ๓ ในคดีก่อนเป็นผู้ค้ำประกันหนี้ โดยจำเลยที่ ๒ นำที่ดินทั้ง ๑๑ โฉนด ในคดีก่อนจำนองเป็นประกันหนี้ในคดีนี้ ซึ่งผู้กู้ยืมหาได้เป็นคู่ความรายเดียวกันไม่ มูลหนี้ที่กู้ยืมก็คนละจำนวนกัน แม้จำเลยที่ ๒ ในคดีก่อนเป็นผู้ค้ำประกันหนี้ในคดีนี้และนำที่ดินทั้ง ๑๑ โฉนด ในคดีก่อนมาจำนองเป็นประกันในคดีนี้ด้วยก็หาได้มีกฎหมายห้ามมิให้เป็นผู้ค้ำประกันและนำที่ดินแปลงเดียวกันไปจำนองเป็นประกันผู้อื่นได้อีกไม่ ส่วนการบังคับจำนองจะดำเนินการอย่างไรย่อมเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด คดีนี้จึงไม่เป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำกับคดีก่อนตาม ป.วิ.พ.

ผู้สืบสิทธิของคู่ความถือเป็นคู่ความเดียวกัน เช่น สืบสิทธิโดยนิติกรรมเป็นผู้รับโอนกรรมสิทธิ์ หรือเป็นทายาทผู้รับมรดก หากมีการฟ้องคดีอีก ถือว่าเป็นคู่ความเดียวกับคู่ความที่ตนสืบสิทธิ ต้องห้ามมิให้ดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำ

จำเลยคดีก่อนโอนที่ดินให้บุตร ถือว่าบุตรเป็นผู้สืบสิทธิ

ฎ.๒๗๙๓/๒๕๕๖ โจทก์บรรยายฟ้องว่า โจทก์ยื่นคำขอรังวัดสอบเขตที่ดินตาม น.ส. ๓ ที่ได้รับจาก พ. จำเลยที่ ๒ คัดค้าน ขอให้ บังคับจำเลยที่ ๒ ถอนคำคัดค้าน จำเลยที่ ๒ ให้การว่า ที่ดินที่โจทก์ขอรังวัดเป็นของจำเลยที่ ๒ ซึ่งได้สิทธิตามคำพิพากษา การวินิจฉัยชี้ขาดคดีนี้ศาลจำต้องวินิจฉัยในประเด็นว่าโจทก์หรือจำเลยที่ ๒ เป็นผู้มีสิทธิครอบครองในที่ดินพิพาทอันเป็นประเด็นข้อพิพาทเดียวกับคดี ก่อนที่ได้วินิจฉัยชี้ขาดแล้วว่าจำเลยที่ ๒ เป็นผู้มีสิทธิครอบครองที่ดินพิพาท และคำพิพากษาของศาลในคดีดังกล่าวมีผลผูกพัน ศ. และโจทก์ซึ่งเป็นบุตรของ ศ. กับ พ. ในฐานะผู้สืบสิทธิ ฟ้องของโจทก์สำหรับจำเลยที่ ๒ จึงเป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำ ต้องห้ามตาม ป.วิ.พ.มาตรา ๑๔๔

(หมายเหตุ คดีก่อนจำเลยที่ ๒ เป็นโจทก์ฟ้อง ศ. คดีมีประเด็นข้อพิพาทว่าจำเลยที่ ๒ หรือ ศ. ผู้ใดมีสิทธิครอบครองที่ดินพิพาท ศาลชั้นต้นวินิจฉัยว่าจำเลยที่ ๒ เป็นผู้มีสิทธิครอบครอง)

ฎ.๘๖๘๖/๒๕๕๘ คดีก่อนกับคดีนี้มีข้ออ้างที่อาศัยเป็นหลักแห่งข้อหาว่า ส. เป็นเจ้าของรวมหรือมีกรรมสิทธิ์รวมในห้องแถวพิพาทหรือไม่ คดีทั้งสองจึงเป็นประเด็นอย่างเดียวกัน แม้ ป.วิ.พ. มาตรา ๑๔๔ มีใจความสำคัญเพียงว่าในศาลเดียวกันห้ามมิให้ดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำโดยมิได้บัญญัติไว้ชัดแจ้งว่าจะต้องเป็นคู่ความรายเดียวกันด้วยก็ตาม แต่ก็ต้องมีความหมายว่าคู่ความที่ฟ้องร้องกันจะต้องเป็นคู่ความรายเดียวกันหรือเป็นบุคคลที่สืบสิทธิในการฟ้องร้องและดำเนินคดีมาจากคู่ความเดิมด้วยแล้วแต่กรณี เมื่อคดีนี้ทั้งโจทก์และจำเลยทั้งสองเป็นผู้สืบสิทธิจาก ส. และ ว. ตามลำดับ คดีทั้งสองจึงเป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำในศาลเดียวกัน ย่อมต้องห้ามตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๑๔๔

รับโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินจากคนต่างด้าวซึ่งเป็นโจทก์ในคดีก่อน ถือเป็นผู้สืบสิทธิในที่ดินต่อจากคนต่างด้าวนั้น

ฎ.๒๙๖/๒๕๕๗ จำเลยที่ ๑ นำที่ดินพิพาททั้งสองแปลงซึ่งจำเลยที่ ๑ ถือกรรมสิทธิ์ไว้แทน จ. ไปจำนองไว้แก่จำเลยที่ ๒ จ. ยื่นฟ้องจำเลยทั้งสองต่อศาลชั้นต้นขอให้เพิกถอนนิติกรรมการจำนองที่ดินพิพาททั้งสองแปลง ต่อมาในระหว่างการพิจารณาของศาลฎีกา โจทก์ซื้อที่ดินพิพาททั้งสองแปลงตามคำสั่งจำหน่ายที่ดินบุคคลต่างด้าวของ อธ.กรมที่ดิน โจทก์จึงเป็นผู้สืบสิทธิในที่ดินพิพาททั้งสองแปลงต่อจาก จ. ซึ่งเป็นโจทก์ในคดีแพ่งหมายเลขแดงที่ ๔๒๙๐/๔๖ ของศาลชั้นต้น จึงต้องถือว่าโจทก์เป็นคู่ความในคดีแพ่งหมายเลขแดงที่ ๔๒๙๐/๔๖ ด้วย โจทก์ฟ้องคดีนี้อ้างว่านิติกรรมการจำนองระหว่างจำเลยที่ ๑ กับจำเลยที่ ๒ เป็นโมฆะ ขอให้เพิกถอนนิติกรรมการจำนองที่ดินพิพาททั้งสองแปลงซึ่งเป็นทำนองเดียวกับที่ จ. ยกขึ้นเป็นข้ออ้างและขอบังคับในคดีแพ่งหมายเลขแดงที่ ๔๒๙๐/๔๖ จึงเป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๑๔๔

คดีก่อนมารดา ยกที่ดินตามสัญญา ยอมให้บุตร ถือว่าบุตรเป็นผู้สืบสิทธิ มารดากับบุตรมาฟ้องคดีใหม่ในเรื่องเดิมเป็น การดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำ

ฎ.๔๙๑๕/๒๕๔๒ เดิมโจทก์ที่ ๑ ฟ้องขับไล่จำเลยออกจากที่ดินพิพาท ต่อมาโจทก์ที่ ๑ กับจำเลยทำสัญญาประนีประนอมยอม ความกันว่าที่ดินพิพาทด้านทิศตะวันออกให้เป็นของจำเลย ที่ดินส่วนที่เหลือให้เป็นของโจทก์ที่ ๑ ศาลพิพากษาตามยอมคดีถึงที่สุดแล้ว หลังจากนั้นโจทก์ที่ ๑ ยกที่ดินพิพาทส่วนของตนให้แก่โจทก์ที่ ๒ ซึ่งเป็นบุตร ในคดีดังกล่าวเมื่อจำเลยนำเจ้าพนักงานบังคับคดีไปรังวัด แบ่งแยกที่ดินพิพาทให้จำเลยตามสัญญาประนีประนอมยอมความ โจทก์ที่ ๑ ยื่นคำร้องขอให้เพิกถอนการบังคับคดี ศาลชั้นต้นมีคำสั่ง ยกคำร้องของโจทก์ที่ ๑ โจทก์ทั้งสองจึงฟ้องคดีนี้ สำหรับโจทก์ที่ ๑ หากไม่เห็นด้วยกับคำสั่งศาลชั้นต้นในคดีก่อนดังกล่าว โจทก์ที่ ๑ ชอบที่จะใช้สิทธิอุทธรณ์ฎีกาต่อไปในคดีเดิม เมื่อโจทก์ที่ ๑ มาฟ้องคดีนี้อีก ย่อมเห็นได้ว่าประเด็นที่ต้องวินิจฉัยเป็นประเด็นข้อเดียวกัน กับประเด็นในคดีเดิมที่ศาลชั้นต้นได้มีคำสั่งวินิจฉัยชี้ขาดไปแล้ว การฟ้องคดีนี้ของโจทก์ที่ ๑ จึงเป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำ ใน ส่วนของโจทก์ที่ ๒ แม้จะมีได้เป็นคู่ความในคดีเดิมก็ตาม แต่โจทก์ที่ ๒ ได้รับการยกให้ที่ดินพิพาทจากโจทก์ที่ ๑ ซึ่งเป็นคู่ความในคดี เดิมภายหลังการทำสัญญาประนีประนอมยอมความ จึงเป็นผู้สืบสิทธิในที่ดินพิพาทมาจากโจทก์ที่ ๑ ต้องถือว่าเป็นคู่ความในคดีเดิมและ ต้องผูกพันตามคำสั่งศาลในคดีเดิมด้วย การฟ้องคดีนี้ของโจทก์ที่ ๒ ย่อมเป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำเช่นเดียวกัน

คดีก่อนมีการนำสืบถึงผู้ครอบครองที่ดินเดิมก่อนโอนการครอบครอง จำเลยคดีหลังมิได้เป็นคู่ความคดีก่อนแต่รับโอนการครอบครอง และรับมรดกในที่ดินนั้นมาแล้วนำไปขายต่อให้แก่ผู้ซื้อ การฟ้องจำเลยกับผู้ซื้อเป็นคดีหลังในประเด็นข้อพิพาทเกี่ยวกับที่ดินเดียวกัน โดยอ้างเหตุอย่างเดียวกันเป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำ

ฎ.๖๙๗๗/๒๕๕๕ คดีก่อนจำเลยที่ ๓ ถึงที่ ๕ ฟ้องขับไล่โจทก์ออกจากที่ดิน คดีนี้โจทก์ฟ้องขอให้ศาลพิพากษาว่าที่ดินเป็นของโจทก์ คดีก่อนและคดีนี้จะต้องวินิจฉัยโดยอาศัยเหตุอย่างเดียวกันว่าโจทก์หรือจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๕ ใครมีสิทธิในที่ดินดีกว่ากัน แม้คดีก่อนจำเลยที่ ๓ ถึงที่ ๕ เท่านั้นที่ฟ้องขับไล่โจทก์ แต่การต่อสู้คดีโจทก์ก็นำสืบถึงจำเลยที่ ๑ ว่าบิดาของจำเลยที่ ๑ นำที่ดินไปออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.๓ ก.) ทับที่ดินโจทก์ จำเลยที่ ๑ ครอบครองต่อบิดาและตกเป็นทรัพย์มรดกแก่จำเลยที่ ๑ จากนั้นจำเลยที่ ๑ โอนขายที่ดินให้แก่จำเลยที่ ๒ ซึ่งการจะขับไล่โจทก์ออกจากที่ดินได้ก็ต้องพิจารณาถึงการที่จำเลยที่ ๑ ได้ที่ดินมาโดยชอบหรือไม่ ตลอดจนการขายต่อให้แก่จำเลยที่ ๒ การจดทะเบียนจำนองของจำเลยที่ ๒ รวมถึงการบังคับจำนองขายทอดตลาดและธนาคาร ก. เป็นผู้ซื้อได้แล้วขายต่อให้แก่จำเลยที่ ๓ ถึงที่ ๕ นั้นสุจริตหรือไม่ ซึ่งทางนำสืบต่อสู้ของโจทก์ในคดีก่อนก็มีข้อเท็จจริงที่ตรงกับฟ้องของโจทก์ในคดีนี้ แม้ในคดีก่อนจะมีเพียงจำเลยที่ ๓ ถึงที่ ๕ ที่ฟ้องขับไล่โจทก์ แต่ก็มีมีการพิจารณาถึงจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ แล้วในประเด็นที่มีข้อพิพาทอย่างเดียวกัน โจทก์อ้างเหตุอย่างเดียวกันมาฟ้องจำเลยทั้งห้าในคดีนี้อีก เมื่อศาลในคดีก่อนมีคำพิพากษาแล้วย่อมเป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำกับคดีก่อนตาม ป.วิ.พ.มาตรา ๑๔๔ วรรคหนึ่ง

การดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำในชั้นบังคับคดี

ขอรับชำระหนี้จำนองที่ดินแปลงเดิมที่ศาลเคยสั่งอนุญาตแล้ว เป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำ

ฎ.๖๔๔๓/๒๕๖๒ ผู้ร้องเคยยื่นคำร้องขอรับชำระหนี้จำนองที่ดินโฉนดเลขที่ ๔๐๑๑๕ ของจำเลยที่ ๒ ก่อนเจ้าหนี้ยื่น และศาล

ชั้นต้นมีคำสั่งอนุญาตแล้ว ผู้ร้องยื่นคำร้องขอรับชำระหนี้จำนองที่ดินโฉนดเลขที่ ๔๐๑๑๕ ก่อนเจ้าหนี้ยื่นเป็นคดีนี้อีกเป็นการดำเนิน

กระบวนการพิจารณาซ้ำต้องห้ามตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๑๔๔ ส่วนที่ผู้ร้องขอรับชำระหนี้จำนองที่ดินโฉนดเลขที่ ๔๐๑๑๖ พร้อมสิ่งปลูกสร้าง

ของจำเลยที่ ๒ ก่อนเจ้าหนี้ยื่นมาด้วยนั้น ที่ดินที่ขอรับชำระหนี้เป็นที่ดินคนละแปลงกับคดีก่อน เมื่อคดีก่อนศาลวินิจฉัยชี้ขาดในประเด็น

ที่ว่าผู้ร้องมีสิทธิขอรับชำระหนี้จำนองที่ดินโฉนดเลขที่ ๔๐๑๑๕ ก่อนเจ้าหนี้ยื่นหรือไม่เท่านั้น โดยยังมิได้วินิจฉัยเกี่ยวกับที่ดินโฉนดเลขที่

๔๐๑๑๖ ผู้ร้องยื่นคำร้องขอรับชำระหนี้จำนองที่ดินโฉนดเลขที่ ๔๐๑๑๖ ก่อนเจ้าหนี้ยื่นในคดีนี้ จึงไม่เป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำ

กับคดีก่อนตามมาตรา ๑๔๔

ผู้ร้องขอเฉลี่ยทรัพย์สินซ้ำอีกโดยอ้างการตรวจสอบทรัพย์สินของจำเลยที่สามารถกระทำได้ในคดีก่อนตั้งแต่แรก การยื่นคำร้องครั้งที่สอง มีข้ออ้างและคำขอเช่นเดียวกับครั้งแรก เป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำ

ฎ.๒๓๐๖/๒๕๖๔ ผู้ร้องยื่นคำร้องขอเฉลี่ยทรัพย์สินเป็นฉบับที่สองโดยมีใบคำขอตรวจสอบการมีกรรมสิทธิ์ที่ดินและห้องชุดเพิ่มเติมซึ่งเป็นเอกสารแสดงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับทรัพย์สินเดิมมิใช่ข้อเท็จจริงใหม่ ผู้ร้องสามารถขอเอกสารดังกล่าวได้ก่อนและนำมาประกอบในการยื่นคำร้องขอเฉลี่ยทรัพย์สินฉบับแรกได้อยู่แล้ว ทั้งคำร้องฉบับที่สองยังคงมีข้ออ้างและคำขอเช่นเดียวกับคำขอฉบับแรกซึ่งมีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยอย่างเดียวกันว่าจำเลยไม่มีทรัพย์สินอื่นที่ผู้ร้องจะบังคับเอาชำระหนี้ได้หรือไม่ ดังนั้น คำร้องของผู้ร้องจึงเป็นการดำเนินกระบวนการเกี่ยวกับคดีหรือประเด็นที่ได้วินิจฉัยชี้ขาดมาแล้วต้องห้ามตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๑๔๔ วรรคหนึ่ง

ฎ.๔๗๖/๒๕๖๒ การขอเฉลี่ยทรัพย์สินตาม ป.วิ.พ.มาตรา ๒๙๐ (เดิม) มีประเด็นคือผู้ขอเฉลี่ยทรัพย์สินไม่สามารถเอาชำระได้จากทรัพย์สินอื่นของลูกหนี้ตามคำพิพากษาซึ่งผู้ขอเฉลี่ยทรัพย์สินต้องพิสูจน์ให้ได้ในขณะที่ยื่นคำขอ ผู้ร้องเคยยื่นคำร้องขอเฉลี่ยทรัพย์สินของจำเลยที่ ๑ ที่เจ้าพนักงานบังคับคดียึดไว้ และศาลชั้นต้นมีคำสั่งยกคำร้องเนื่องจากผู้ร้องไม่ชวนขวายหาทรัพย์สินของจำเลยที่ ๑ จึงฟังไม่ได้ว่าผู้ร้องไม่สามารถเอาชำระหนี้จากทรัพย์สินของจำเลยที่ ๑ ได้ การที่ผู้ร้องมายื่นคำร้องในครั้งนี้อีกเพื่อขอเฉลี่ยทรัพย์สินเดิมโดยอ้างพยานหลักฐานการตรวจสอบกรรมสิทธิ์ที่ดินหรือตรวจสอบบัญชีเงินฝากของจำเลยที่ ๑ ล้วนแต่เป็นสิ่งที่ผู้ร้องสามารถทำได้ในการยื่นคำขอครั้งแรก อีกทั้งทรัพย์สินที่ผู้ร้องอ้างว่าถูกเจ้าหนี้อื่นยึดไว้ก็ล้วนเป็นทรัพย์สินที่จำเลยที่ ๑ มีมาตั้งแต่ก่อนผู้ร้องยื่นคำร้องครั้งแรก การตรวจสอบทรัพย์สินดังกล่าวจึงเป็นสิ่งที่ผู้ร้องสามารถทำได้แต่ต้นแต่ไม่ดำเนินการเอง การที่ผู้ร้องมายื่นคำร้องขอเฉลี่ยทรัพย์สินในครั้งนี้อีก จึงเป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำตามมาตรา ๑๔๔

ฎ.๑๓๐๘๗/๒๕๕๕ ผู้ร้องเคยยื่นคำร้องขอเฉลี่ยทรัพย์สินฉบับแรกมาแล้ว ศาลชั้นต้นมีคำสั่งยกคำร้องเพราะผู้ร้องมิได้นำสืบให้ได้ความว่าจำเลยไม่มีทรัพย์สินอื่นที่ผู้ร้องจะบังคับเอาชำระหนี้ได้ ผู้ร้องไม่มีสิทธิขอเฉลี่ยทรัพย์สิน จึงเป็นกรณีที่ศาลชั้นต้นได้วินิจฉัยชี้ขาดคำร้องขอเฉลี่ยทรัพย์สินของผู้ร้องแล้ว การที่ผู้ร้องมายื่นคำร้องขอเฉลี่ยทรัพย์สินเป็นฉบับที่สองอีกแต่ยังคงมีข้ออ้างและคำขอเช่นเดียวกับคำขอเฉลี่ยทรัพย์สินฉบับแรก ซึ่งมีประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยเดียวกันว่าจำเลยไม่มีทรัพย์สินอื่นที่ผู้ร้องจะบังคับเอาชำระหนี้ได้หรือไม่ จึงเป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาอันเกี่ยวกับคดีหรือประเด็นที่ได้วินิจฉัยชี้ขาดมาแล้ว ต้องห้ามตาม ป.วิ.พ.มาตรา ๑๔๔ วรรคหนึ่ง แม้จะเป็นขั้นตอนบังคับคดีก็ตาม

คำร้องฉบับแรกขอให้เพิกถอนหมายบังคับคดี คำร้องฉบับหลังขอให้งดการบังคับคดีแต่อาศัยเหตุอย่างเดียวกัน เป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำ

ฎ.๗๗๗๓/๒๕๖๐ คำร้องของจำเลยที่ยื่นต่อศาลชั้นต้นขอให้งดและเพิกถอนการขายทอดตลาดที่ดิน พร้อมทั้งขอให้ศาลมีคำสั่งทุเลาการบังคับการขายทอดตลาด และให้เพิกถอนการบังคับคดีโดยอ้างเหตุเดียวกันกับคำร้องขอให้เพิกถอนหมายบังคับคดีของจำเลยฉบับก่อนซึ่งคดีถึงที่สุดตามคำสั่งศาลชั้นต้นที่ยกคำร้องโดยวินิจฉัยว่าเจ้าพนักงานบังคับคดียึดที่ดินเมื่อพ้นกำหนดเวลาห้ามโอนแล้ว การบังคับคดีชอบด้วยกฎหมาย ย่อมเป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาเกี่ยวกับประเด็นที่ศาลชั้นต้นได้มีคำสั่งวินิจฉัยชี้ขาดไปแล้ว ซึ่งห้ามมิให้ดำเนินกระบวนการพิจารณาในศาลนั้นอันเกี่ยวกับคดีหรือประเด็นที่ได้วินิจฉัยชี้ขาดแล้วนั้น ต้องห้ามตาม ป.วิ.พ.มาตรา ๑๔๔ วรรคหนึ่ง

ฎ.๔๐๘๙/๒๕๕๙ จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ยื่นคำร้องขอให้งดการบังคับคดีอีกอ้างเหตุผลว่าศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการของจำเลยที่ ๓ และโจทก์ได้รับชำระหนี้ตามมูลหนี้คดีนี้เต็มจำนวนแล้ว อันเป็นเหตุเดิมที่จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ยกขึ้นอ้างเพื่อขอให้งดการบังคับคดี แม้จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ จะอ้างว่าเป็นการแปลงหนี้ใหม่หนี้ตามคำพิพากษาคดีนี้ระงับไปแล้วก็ตาม แต่เป็นข้ออ้างเพื่อให้จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ไม่ต้องรับผิดชอบต่อโจทก์ตามคำพิพากษาเช่นเดียวกับคำร้องขอให้งดการบังคับคดีครั้งก่อนซึ่งศาลฎีกาได้วินิจฉัยชี้ขาดคดีไปแล้ว ต้องด้วย ป.วิ.พ.มาตรา ๑๔๔ วรรคหนึ่ง ที่ห้ามดำเนินกระบวนการพิจารณาในศาลนั้นอันเกี่ยวกับคดีหรือประเด็นที่ได้วินิจฉัยชี้ขาดแล้ว คำร้องขอให้งดการบังคับคดีของจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ จึงต้องห้ามตามบทมาตราดังกล่าว

ฎ.๕๐๑๕/๒๕๕๗ ศาลชั้นต้นออกคำบังคับ ผู้ร้องยื่นคำคัดค้านว่าผู้ร้องกับพวกไม่ใช่บริวารจำเลยขอให้เพิกถอนคำบังคับ ศาลชั้นต้นเห็นว่าไม่มีเหตุให้เพิกถอนคำบังคับ ให้ยกคำคัดค้านของผู้ร้อง ผู้ร้องอุทธรณ์คำสั่ง ขณะคดีอยู่ระหว่างพิจารณาของศาลอุทธรณ์ภาค ๗ ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้ศาลงดการบังคับคดีเข้ามาในคดีนี้อีก มีรายละเอียดรวมทั้งเหตุในการขอให้งดการบังคับคดีที่ว่าผู้ร้องกับพวกไม่ใช่บริวารจำเลยเป็นเหตุอย่างเดียวกับที่ระบุไว้ในคำคัดค้านที่ผู้ร้องยื่นไว้ก่อนหน้านี้แล้ว คำร้องของผู้ร้องจึงเป็นการขอให้ดำเนินกระบวนการพิจารณาในศาลนั้นอันเกี่ยวด้วยคดีหรือประเด็นที่ได้วินิจฉัยชี้ขาดแล้วเป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำตาม ป.วิ.พ.มาตรา ๑๔๔ วรรคหนึ่ง

เคยยื่นคำร้องขอสวมสิทธิแต่ไม่มาศาลในวันนัดไต่สวน ศาลยกคำร้อง ถือว่าวินิจฉัยชี้ขาดคดีตามคำร้องแล้ว ยื่นคำร้องอาศัยเหตุอย่างเดียวกันอีก เป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำ

ฎ.๒๘/๒๕๖๕ ผู้ร้องยื่นคำร้องขอเข้าสวมสิทธิเป็นคู่ความแทนโจทก์เดิม ผู้ร้องมีหน้าที่นำพยานหลักฐานมาสืบเพื่อสนับสนุน

ข้ออ้างตามคำร้อง ผู้ร้องไม่มาศาลในวันนัดไต่สวนคำร้อง ศาลชั้นต้นมีคำสั่งว่าผู้ร้องไม่มีพยานมาไต่สวนให้ได้ความตามความร้อง ให้ยก

คำร้อง จึงชอบแล้ว ผู้ร้องไม่อุทธรณ์ คำสั่งศาลชั้นต้นถึงที่สุด ถือว่าศาลชั้นต้นวินิจฉัยชี้ขาดคดีตามคำร้องของผู้ร้องแล้วตาม ป.พ.พ.

มาตรา ๑๓๑ (๒) ผู้ร้องยื่นคำร้องขอเข้าสวมสิทธิแทนโจทก์เดิมอีกโดยอ้างเหตุว่าได้รับโอนสิทธิเรียกร้องมาจากบริษัท พ. ผู้เข้าสวมสิทธิ

แทนโจทก์เดิมตามสัญญาโอนกิจการอันเป็นเหตุเดียวกันกับ คำร้องฉบับก่อนที่ศาลได้วินิจฉัยชี้ขาดไปแล้ว เป็นการดำเนินกระบวนการ

พิจารณาซ้ำต้องห้ามตามมาตรา ๑๔๔ วรรคหนึ่ง

ศาลยกคำร้องเข้าสวมสิทธิฉบับก่อนเพราะผู้ร้องยังไม่ได้บอกกล่าวการโอนไปยังลูกหนี้ เท่ากับศาลยังไม่ได้วินิจฉัยประเด็นแห่งคดีตามคำร้องว่าผู้ร้องมีสิทธิเข้าสวมสิทธิเป็นเจ้าของหนี้ได้หรือไม่ ไม่เป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำ

ฎ.๖๕๕/๒๕๖๐ การยื่นคำร้องขอเข้าสวมสิทธิของผู้ร้องทั้ง ๒ ครั้งก่อนนี้เป็นเรื่องที่ยังไม่ได้บอกกล่าวการโอนไปยังลูกหนี้ เมื่อผู้ร้องปฏิบัติตามขั้นตอน ป.พ.พ. มาตรา ๓๐๖ วรรคหนึ่ง เรียบร้อยแล้ว ผู้ร้องย่อมมีสิทธิยื่นคำร้องขอเข้าสวมสิทธิแทนใจทักได้ การยื่นคำร้องขอเข้าสวมสิทธิครั้งนี้เป็นกรณีที่ศาลยังไม่ได้วินิจฉัยประเด็นแห่งคดีโดยตรงว่าผู้ร้องสามารถเข้าสวมสิทธิเป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาแทนใจทักได้หรือไม่ จึงไม่เป็นการร้องซ้ำหรือดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำ

ศาลยกคำร้องขอเข้าสวมสิทธิฉบับแรกเพราะโจทก์ไม่ได้ขอบังคับคดีภายในสิบปี คำร้องฉบับที่สองศาลจำหน่ายคดี เท่ากับยังไม่ได้วินิจฉัยชี้ขาดว่าผู้ร้องมีสิทธิรับชำระหนี้จำนองหรือไม่ คำร้องขอเข้าสวมสิทธิรับชำระหนี้จำนองฉบับที่สามไม่เป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำ

ฎ.๘๓๓๔/๒๕๖๓ (ป) ผู้ร้องเคยยื่นคำร้องขอสวมสิทธิเป็นคู่ความแทนโจทก์ ฉบับแรกศาลชั้นต้นมีคำสั่งยกคำร้องโดยวินิจฉัยว่าโจทก์ไม่ได้ร้องขอให้บังคับคดีตามคำพิพากษาภายในสิบปีจึงไม่มีสิทธิบังคับคดีแก่จำเลยทั้งสองอีกต่อไป ฉบับที่สองศาลชั้นต้นมีคำสั่งจำหน่ายคดีโดยไม่ได้วินิจฉัยเนื้อหาแห่งคดี คำสั่งของศาลชั้นต้นทั้งสองคำสั่งถือไม่ได้ว่าเป็นการยกคำร้องเพราะฟังไม่ได้ว่าผู้ร้องรับโอนสิทธิเรียกร้องจากโจทก์เดิมโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย คำร้องของผู้ร้องฉบับที่สามอ้างข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่าแม้คดีนี้ยังไม่มีการบังคับคดีภายในสิบปี แต่ผู้ร้องซึ่งเป็นผู้เข้าสวมสิทธิแทนโจทก์เดิมยังมีสิทธิจะได้รับชำระหนี้ในฐานะผู้รับจำนอง คำร้องฉบับที่สามเป็นการร้องขอเข้าสวมสิทธิในฐานะผู้รับจำนองโดยอาศัยเหตุที่มาจากคนละเหตุการณ์ ประเด็นที่ต้องวินิจฉัยตามคำร้องฉบับที่สามอาศัยเหตุที่ต้องวินิจฉัยแตกต่างจากคำร้องฉบับแรก ไม่เป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำตาม ป.วิ.พ.มาตรา ๑๔๔ วรรคหนึ่ง

ยื่นคำร้องขอถอนแล้วถอนคำร้อง ถือว่าศาลยังไม่ได้วินิจฉัยเนื้อหาในประเด็นแห่งคดี ยื่นคำร้องขัดทรัพย์อีกในที่ดินแปลงเดียวกัน แม้คำสั่งของศาลชั้นต้นที่อนุญาตให้ถอนคำร้องและคดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลสูง ไม่เป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำ

ฎ.๙๗๖๒/๒๕๕๕ กรณีจะเป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำต้องเป็นกรณีที่ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งวินิจฉัยชี้ขาดคดีหรือในประเด็นข้อใดแห่งคดีแล้ว และคู่ความได้ยื่นฟ้องหรือยื่นคำร้องเพื่อให้มีการดำเนินกระบวนการพิจารณาในศาลนั้นอันเกี่ยวกับคดีหรือประเด็นที่ได้วินิจฉัยชี้ขาดแล้วเท่านั้น ผู้ร้องเคยยื่นคำร้องขอถอนส่วนที่ดินที่เจ้าพนักงานบังคับคดียึดเพื่อชำระหนี้ตามคำพิพากษาระหว่างพิจารณาผู้ร้องยื่นคำร้องขอถอนคำร้อง ศาลชั้นต้นมีคำสั่งอนุญาต เป็นกรณีที่ศาลชั้นต้นยังไม่ได้วินิจฉัยเนื้อหาในประเด็นแห่งคดี โจทก์ยื่นอุทธรณ์คัดค้านคำสั่งของศาลชั้นต้นในประเด็นว่าศาลชั้นต้นไม่ควรอนุญาตให้ผู้ร้องถอนคำร้องเพราะทำให้โจทก์เสียเปรียบในเชิงคดี ผู้ร้องจะยื่นคำร้องขอให้ปล่อยทรัพย์ที่ยึดในที่ดินแปลงเดียวกันเข้ามาใหม่ก็ไม่เป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำ

ตามมาตรา ๑๔๔

ข้อยกเว้นไม่เป็นการดำเนินการกระบวนการพิจารณาซ้ำตาม ป.วิ.พ.มาตรา ๑๔๔ (๑) ถึง (๕)

- (๑) การแก้ไขข้อผิดพลาดเล็กน้อยหรือข้อผิดพลาดเล็กน้อยอื่น ๆ ตามมาตรา ๑๔๓
- (๒) การพิจารณาใหม่แห่งคดีซึ่งได้พิจารณาและชี้ขาดตัดสินไปฝ่ายเดียวตามมาตรา ๒๐๙ และคดีที่เอกสารได้สูญหายหรือบุบสลายตามมาตรา ๕๓
- (๓) การยื่น การยอมรับ หรือไม่ยอมรับ ซึ่งอุทธรณ์หรือฎีกาตามมาตรา ๒๒๙ และ ๒๔๗ และการดำเนินวิธีบังคับชั่วคราวในระหว่างการยื่นอุทธรณ์ หรือฎีกาตามมาตรา ๒๕๔ วรรคสุดท้าย
- (๔) การที่ศาลฎีกาหรือศาลอุทธรณ์ส่งคดีคืนไปยังศาลล่างที่ได้พิจารณาและชี้ขาดตัดสินคดีนั้นเพื่อให้พิพากษาใหม่หรือพิจารณาและพิพากษาใหม่ตามมาตรา ๒๔๓
- (๕) การบังคับคดีตามคำพิพากษาหรือคำสั่งตามมาตรา ๒๗๑

ศาลฎีกาหรือศาลชั้นอุทธรณ์ส่งสำนวนคืนศาลล่างเพื่อพิพากษาใหม่หรือพิจารณาและพิพากษาใหม่ เป็นการลบล้างผลคำพิพากษาคดีของศาลล่าง ก่อนศาลชั้นต้นพิพากษาใหม่ ถือว่ายังไม่มีคำตัดสินชี้ขาดคดีนั้น

ฎ.๓๑๑/๒๕๖๓ คดีก่อนศาลฎีกามีคำพิพากษาให้ยกคำพิพากษาศาลล่างทั้งสองให้รับคำให้การจำเลย (โจทก์ในคดีนี้) และให้ศาลชั้นต้นดำเนินกระบวนการพิจารณาและพิพากษาใหม่ต่อไป คำพิพากษาศาลฎีกาในคดีก่อนย่อมมีผลให้คำพิพากษาของศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์แผนกคดีผู้บริโภคนในคดีก่อนสิ้นผลไปเท่ากับว่าศาลชั้นต้นในคดีก่อนยังมิได้มีคำวินิจฉัยในประเด็นข้อพิพาทมาก่อนคดีนี้ยังไม่มี คำวินิจฉัยชี้ขาดในประเด็นแห่งคดีที่จะให้ศาลวินิจฉัยว่าเป็นกระบวนการพิจารณาซ้ำได้ จึงไม่เป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำ

ฎ.๕๙๐๙/๒๕๕๗ คดีก่อนศาลอุทธรณ์ภาค ๖ พิกษายกคำพิพากษาศาลชั้นต้น ให้ศาลชั้นต้นดำเนินกระบวนการพิจารณาสืบพยานแล้วพิพากษาใหม่ตามรูปคดี เท่ากับเป็นการลบล้างผลคำพิพากษาคดีของศาลชั้นต้นและทำให้ไม่มีคำพิพากษาหรือคำสั่งวินิจฉัยชี้ขาดคดีหรือในประเด็นข้อใดแห่งคดีหลงเหลืออยู่ที่ต้องห้ามมิให้ดำเนินกระบวนการพิจารณาอันเกี่ยวกับคดีหรือประเด็นที่ได้วินิจฉัยชี้ขาดแล้วนั้นอีกต่อไปจึง ไม่เป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำเพราะต้องด้วยข้อยกเว้นตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๑๔๔ (๔)

ผู้รับจำนองยื่นคำร้องขอถอนส่วนหรือเคยยื่นคำร้องขอรับชำระหนี้บุริมสิทธิจำนอง ศาลยกคำร้อง สิทธิของผู้รับจำนองไม่ระงับ ผู้รับจำนองยื่นคำร้องขอรับชำระหนี้บุริมสิทธิจำนองก่อนเจ้าหนี้คนอื่นอีก ไม่เป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำตาม ม.๑๔๔ (๕)

ฎ.๖๓๖๕/๒๕๖๐ ไม่มีบทบังคับให้ผู้รับจำนองให้จำต้องแสดงหลักฐานการเป็นหนี้หรือยอดหนี้ของผู้จำนองต่อเจ้าพนักงานบังคับคดีหรือต่อศาลเมื่อมีการบังคับคดีขายทอดตลาดอสังหาริมทรัพย์ซึ่งติดจำนอง แม้ศาลชั้นต้นเคยยกคำร้องของผู้ร้องที่ขอถอนส่วนเงินที่ได้จากการขายทอดตลาดโดยอ้างว่าผู้ร้องไม่ได้นำสืบว่ายอดหนี้ตามคำพิพากษาในคดีแพ่งของผู้ร้องเป็นส่วนของหนี้จำนองจำนวนเท่าใด ต่อมาผู้ร้องยื่นคำร้องขอถอนส่วนใหม่อีกแต่ศาลวินิจฉัยว่าเป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำ ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน และศาลฎีกาไม่รับคดีไว้พิจารณาพิพากษาตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรม มาตรา ๒๒ วรรคหนึ่ง และจำหน่ายคดีออกจากสารบบความของศาลฎีกา สิทธิของผู้รับจำนองก็หาได้ระงับสิ้นไปไม่ โดยการบังคับคดีแก่ทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษานั้นย่อมไม่กระทบกระทั่งถึงบุริมสิทธิของผู้รับจำนองซึ่งอาจร้องขอให้บังคับเหนือทรัพย์สินพิพาทได้ตาม ป.วิ.พ.มาตรา ๒๘๗ (เดิม) อีกทั้งสิทธิรับจำนองเป็นทรัพย์สินสิทธิที่ก่อตั้งขึ้นโดยกฎหมาย จะระงับสิ้นไปก็ต้องเป็นไปตามกฎหมายซึ่งได้บัญญัติไว้ใน ป.พ.พ.มาตรา ๗๔๔

เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาและเจ้าหนี้ผู้รับจำนองของจำเลยในทรัพย์จำนองที่ถูกยึดยื่นคำร้องขอรับชำระหนี้บุริมสิทธิจำนอง เป็นการบังคับคดีตามคำพิพากษาของศาล ไม่เป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาชำระตามมาตรา ๑๔๔ (๕) ผู้ร้องมีสิทธิยื่นคำร้องขอรับชำระหนี้บุริมสิทธิจำนองใหม่อีก ไม่เป็นฟ้องซ้ำหรือร้องซ้ำ

ฎ.๑๔๔๑๑/๒๕๕๘ ผู้ร้องเป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษิตามยอมของจำเลยทั้งสองในคดีแพ่งอีกสำนวนของศาลชั้นต้น และเป็นเจ้าหนี้ผู้รับจำนองของจำเลยที่ ๒ ในทรัพย์จำนองที่ถูกยึดและขายทอดตลาดในคดีนี้ การที่ผู้ร้องยื่นคำร้องขอรับชำระหนี้บุริมสิทธิจำนองตาม ป.วิ.พ.มาตรา ๒๘๗ จึงเป็นการบังคับคดีตามคำพิพากษาของศาล ผู้ร้องได้รับการยกเว้นไม่อยู่ในบังคับบทบัญญัติเรื่องดำเนินกระบวนการพิจารณาชำระตาม ป.วิ.พ.มาตรา ๑๔๔ (๕) และกรณีไม่เป็นฟ้องซ้ำหรือร้องซ้ำ แม้ผู้ร้องจะเคยยื่นคำร้องขอรับชำระหนี้บุริมสิทธิจำนองมาก่อนและศาลชั้นต้นยกคำร้องไปแล้วก็ตาม ผู้ร้องก็ยังมีสิทธิยื่นคำร้องขอรับชำระหนี้บุริมสิทธิอีก เมื่อเจ้าพนักงานบังคับคดีเอาทรัพย์จำนองออกขายทอดตลาดโดยปลอดจำนองและยังมิได้จ่ายเงินที่ได้จากการขายทอดตลาดทรัพย์จำนอง เจ้าพนักงานบังคับคดีจึงต้องชำระหนี้จำนองแก่ผู้ร้องซึ่งเป็นผู้รับจำนองก่อนตาม ป.พ.พ.มาตรา ๗๓๒ และ ๗๔๔

คำสั่งเกี่ยวกับการบังคับคดีตามคำพิพากษาตามมาตรา ๒๗๑ แห่ง ป.วิ.พ. มาตรา ๑๔๔ (๕) ไม่เป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำ

ฎ.๑๙๘๐/๒๕๖๖ (ป) มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของผู้ร้องว่า ผู้คัดค้านที่ ๑ ที่ ๓ และที่ ๔ อุทธรณ์อ้างว่าแนวลำห้วยสาธารณประโยชน์ตามแนวเส้นสีฟ้าที่ผู้ร้องนำชี้ไม่ใช่ลำห้วยสาธารณประโยชน์ตามรูปแผนที่ท้ายสัญญาประนีประนอมยอมความ และการรังวัดที่ดิน ฉ.๓๓๙๕ โดยวัดจากหมดด้านลำห้วยเข้าไปในที่ดินไม่ถูกต้อง ศาลอุทธรณ์ภาค ๒ ยกประเด็นตามข้ออุทธรณ์ของผู้คัดค้านที่ ๑ ที่ ๓ และที่ ๔ ขึ้นวินิจฉัยเป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำหรือไม่ **ศาลฎีกาโดยมติที่ประชุมใหญ่เห็นว่า** เมื่อผู้ร้องและผู้คัดค้านทั้งสี่ทำสัญญาประนีประนอมยอมความโดยตกลงกันว่าที่ดิน ฉ.๓๓๙๕ และ ฉ.๙๗๕๐ หากการรังวัดของเจ้าพนักงานที่ดินมีเนื้อที่นอกเหนือที่ดินทั้งสองแปลง ฝ่ายผู้คัดค้านจะไม่ข้องเกี่ยวกับที่ดินส่วนเกินและให้ตกเป็นสิทธิของผู้ร้อง ถ้าการรังวัดทับสุสานผู้ร้องให้เลื่อนแนวเขตห่างจากสุสานไปรัศมี ๑๐ เมตร สำหรับการรังวัดที่ดิน ฉ.๓๓๙๕ ให้วัดจากหมดด้านลำห้วยเข้ามา (ตามแผนที่จุดสีแดง) ดังนี้ ประเด็นพิพาทแห่งคดีมีเพียงว่าที่ดินทั้งสองแปลงมีเนื้อที่เกินกว่าที่ตกลงกันหรือไม่ แม้คู่ความจะโต้เถียงกันว่าหมดลำห้วยที่เป็นจุดรังวัดอยู่ที่ใดกันแน่ เมื่อศาลอุทธรณ์ภาค ๒ เห็นว่าแนวลำห้วยสาธารณประโยชน์ตามแนวเส้นสีฟ้าในแผนที่พิพาทและตรวจแผนที่ที่ผู้ร้องนำชี้ตามรูปแผนที่ในสัญญาประนีประนอมยอมความไม่ถูกต้อง ศาลอุทธรณ์ภาค ๒ ย่อมมีอำนาจวินิจฉัยชี้ขาดคดีโดยถือแนวเขตรังวัดที่ถูกต้องได้ อันเป็นคำสั่งเกี่ยวกับการบังคับคดีตามคำพิพากษาตามมาตรา ๒๗๑ แห่ง ป.วิ.พ. มาตรา ๑๔๔ (๕) หากเป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๑๔๔ ไม่

ป.วิ.พ.มาตรา ๑๔๔ (๕) เป็นกรณีที่โจทก์บังคับคดีได้หลายครั้งจนกว่าจะได้รับชำระหนี้ครบถ้วน การบังคับคดีแต่ละครั้งไม่เป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำ หากศาลยกคำร้องขอเพิกถอนการบังคับคดีแล้วจะขอให้ศาลเพิกถอนหมายบังคับคดีโดยอาศัยเหตุอย่างเดียวกันอีก เป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำ

ฎ.๗๗๗๓/๒๕๖๐ คำร้องของจำเลยที่ยื่นต่อศาลชั้นต้นขอให้งดและเพิกถอนการขายทอดตลาดที่ดินพร้อมทั้งขอให้ศาลมีคำสั่งทุเลาการบังคับการขายทอดตลาดและให้เพิกถอนการบังคับคดีโดยอ้างเหตุเดียวกันกับคำร้องขอให้เพิกถอนหมายบังคับคดีของจำเลยฉบับก่อนซึ่งคดีถึงที่สุดตามคำสั่งศาลชั้นต้นที่ยกคำร้องโดยวินิจฉัยว่าเจ้าพนักงานบังคับคดียึดที่ดินเมื่อพ้นกำหนดเวลาห้ามโอนแล้วการบังคับคดีชอบด้วยกฎหมาย ย่อมเป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาเกี่ยวกับประเด็นที่ศาลชั้นต้นได้มีคำสั่งวินิจฉัยชี้ขาดไปแล้ว ต้องห้ามตาม ป.วิ.พ.มาตรา ๑๔๔ วรรคหนึ่ง

ร้องขอแสดงอำนาจพิเศษชั้นบังคับคดีชั้นไต่มีฐานะเป็นคู่ความในคดีนั้น เมื่อศาลมีคำสั่งยกคำร้อง มีผลให้คดีที่โจทก์ฟ้องขับไล่ผู้ขอแสดงอำนาจพิเศษอีกคดีหนึ่งเป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำ แม้จะฟ้องคดีไว้ก่อนก็ตาม

ฎ.๔๔๗๙/๒๕๕๖ คดีก่อนจำเลยยื่นคำร้องขอแสดงอำนาจพิเศษชั้นบังคับคดีว่าตนเองไม่ใช่บริวารของ ฐ. จำเลยจึงอยู่ในฐานะเป็นคู่ความในคดีก่อนด้วย เมื่อศาลชั้นต้นในคดีก่อนชี้ขาดแล้วว่าจำเลยไม่ใช่ผู้มีอำนาจพิเศษในที่ดินพิพาทที่จะยกขึ้นต่อสู้โจทก์ การที่โจทก์ฟ้องขับไล่จำเลยออกจากที่ดินพิพาทในคดีนี้อีกจึงมีประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยเกี่ยวกับสิทธิในที่ดินพิพาทระหว่างโจทก์กับจำเลยเช่นเดียวกัน โจทก์กับจำเลยคดีนี้เป็นคู่ความเดียวกับคดีก่อนย่อมเป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาในศาลนั้นอันเกี่ยวกับประเด็นที่ได้วินิจฉัยชี้ขาดแล้วเป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำตามมาตรา ๑๔๔ แม้โจทก์จะฟ้องคดีนี้ไว้ก่อนก็ตาม

ฎ.๒๓๘๘/๒๕๕๑ คดีก่อนโจทก์บังคับคดีขับไล่จำเลยที่ ๑ อ้างว่าเป็นบริวารของ บ. ให้ออกจากที่ดินพิพาทซึ่งเป็นที่พิพาทเดียวกันกับคดีนี้ โดยจำเลยที่ ๑ เป็นผู้ร้องยื่นคำร้องขอแสดงอำนาจพิเศษว่าไม่ใช่บริวารของจำเลยเพราะที่พิพาทเป็นของผู้ร้อง เมื่อคำร้องดังกล่าวตั้งประเด็นว่าที่พิพาทเป็นของผู้ร้อง ประเด็นข้อพิพาทในคดีจึงมีว่าที่ดินตามที่ผู้ร้องอ้างว่าเป็นของผู้ร้องนั้นเป็นของโจทก์หรือไม่ ซึ่งต่อมาศาลฎีกามีคำพิพากษาว่าที่พิพาทเป็นของผู้ร้องและผู้ร้องมิใช่บริวารจำเลย โจทก์ไม่มีสิทธิขับไล่ผู้ร้อง ดังนี้ คำวินิจฉัยที่รับฟังว่าที่พิพาทเป็นของผู้ร้องไม่ใช่ของโจทก์จึงเป็นคำวินิจฉัยที่มีประเด็นแห่งคดีเดียวกันกับคดีนี้ ผลแห่งคำวินิจฉัยย่อมผูกพันโจทก์และผู้ร้องซึ่งเป็นคู่ความตาม ป.วิ.พ.มาตรา ๑๔๕ วรรคหนึ่ง โจทก์ไม่มีสิทธิกล่าวอ้างข้อเท็จจริงเป็นอย่างอื่นให้แตกต่างไปจากผลแห่งคำพิพากษาดังกล่าวได้ ข้อเท็จจริงจึงต้องถือตามว่าที่พิพาทไม่ใช่ของโจทก์แต่เป็นของผู้ร้องหรือจำเลยที่ ๑ ในคดีนี้ โจทก์จึงไม่มีสิทธิฟ้องขับไล่จำเลยที่ ๑

เมื่อคดีแพ่งของศาลชั้นต้น มี บ. เป็นโจทก์ ว. และ ค. เป็นจำเลย โดยโจทก์และจำเลยที่ ๑ ในคดีนี้มีได้เป็นคู่ความด้วย คำวินิจฉัยที่ให้ บ. ชนะคดีในคดีดังกล่าวจึงไม่ผูกพันจำเลยที่ ๑ ในคดีนี้ ส่วนที่โจทก์ฟ้องขับไล่จำเลยที่ ๒ และที่ ๓ มาด้วยโดยอ้างว่าจำเลยที่ ๒ และที่ ๓ อยู่ในที่พิพาทโดยความยินยอมของจำเลยที่ ๑ ซึ่งเป็นผู้ไม่มีสิทธิในที่พิพาทนั้น เมื่อข้อเท็จจริงฟังได้ว่าที่พิพาทเป็นของจำเลยที่ ๑ ถือว่าจำเลยที่ ๒ และที่ ๓ อยู่ในที่พิพาทโดยความยินยอมของเจ้าของที่พิพาทแล้ว โจทก์จึงไม่มีสิทธิฟ้องขับไล่จำเลยที่ ๒ และที่ ๓

บริวารของจำเลยในคดีเดิมไม่ได้ถูกฟ้องไม่ถือเป็นคู่ความในคดี โจทก์ฟ้องขับไล่บริวารคดีเดิมเป็นคดีนี้ไม่เป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำ

ฎ.๔๙๙๘/๒๕๕๙ แม้ข้อเท็จจริงจะรับฟังได้ว่า จำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๕ เป็นบริวารของจำเลยที่ ๑ ซึ่งโจทก์ได้บังคับคดีในคดีแพ่งหมายเลขแดงที่ ๕๔๑/๒๕๕๔ ของศาลชั้นต้นแล้ว แต่จำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๕ ไม่ได้ถูกฟ้องเป็นจำเลยด้วย จำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๕ จึงไม่ใช่คู่ความรายเดียวกันกับคดีดังกล่าว ฟ้องโจทก์ในส่วนของจำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๕ ไม่ต้องห้ามตาม ป.วิ.พ.มาตรา ๑๔๔ ฟ้องโจทก์ไม่เป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำ โจทก์จึงมีอำนาจฟ้องจำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๕

คำร้องสอดบางกรณีรวมทั้งฟ้องแย้งเป็นคำฟ้องอย่างหนึ่ง หากเข้าหลักเกณฑ์ตามมาตรา ๑๔๔ เป็นดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำได้

ฎ.๕๐๙๔/๒๕๕๗ คดีก่อนผู้ร้องสอดทั้งสามเป็นโจทก์ฟ้องจำเลยกับโจทก์ ประเด็นแห่งคดีมีว่าที่ดินพิพาทเป็นทรัพย์สินมรดกของ พ. ซึ่งผู้ร้องสอดทั้งสามเป็นทายาทโดยธรรม แต่จำเลยในฐานะผู้จัดการมรดกของ พ. จดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์ให้แก่โจทก์เพียงผู้เดียวเป็นการปฏิบัติหน้าที่ผู้จัดการมรดกโดยมิชอบขอให้พิพากษาเพิกถอนการโอน จำเลยขาดนัดยื่นคำให้การ โจทก์ให้การต่อสู้ว่าจัดการมรดกถูกต้องตาม กม. ศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาให้เพิกถอนนิติกรรมการโอนที่ดินและให้จำเลยจดทะเบียนใส่ชื่อผู้ร้องสอดทั้งสามเป็นเจ้าของรวมคำพิพากษาของศาลชั้นต้นจึงผูกพันคู่ความตาม ป.วิ.พ.มาตรา ๑๔๕ วรรคหนึ่ง **การที่โจทก์ (จำเลยคดีก่อน) ฟ้องจำเลย (จำเลยคดีก่อนอีกคน) เป็นคดีนี้**ขอให้รื้อถอนสิ่งปลูกสร้างออกไปจากที่ดินโฉนดพิพาทอ้างว่าโจทก์เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์จากการได้รับมรดกโดยชอบจึงเป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีซ้ำกับคดีก่อน ต้องห้ามตามมาตรา ๑๔๔ วรรคหนึ่ง

ร้องขอแสดงกรรมสิทธิ์ในที่ดิน ผู้มีชื่อในโฉนดไม่คัดค้านถือเป็นบุคคลภายนอก มีสิทธิฟ้องผู้ร้องขอแสดงกรรมสิทธิ์เป็นคดีใหม่

ฎ.๔๘๕/๒๕๔๐ ป.วิ.พ.มาตรา ๑๔๕ (๒) บัญญัติข้อยกเว้นว่า คำพิพากษาที่วินิจฉัยถึงกรรมสิทธิ์แห่งทรัพย์สินใดๆ เป็นคุณแก่คู่ความฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งอาจใช้ยืนยันแก่บุคคลภายนอกได้ เว้นแต่บุคคลภายนอกนั้นจะพิสูจน์ได้ว่าตนมีสิทธิดีกว่า คดีนี้โจทก์นำพยานมาสืบได้ว่าจำเลยครอบครองที่ดินพิพาทยังไม่ครบสิบปีจึงไม่ได้กรรมสิทธิ์ในที่ดินพิพาทโดยการครอบครอง เมื่อที่ดินพิพาทเป็นที่อกริมตลิ่งจากที่ดินของโจทก์ โจทก์จึงเป็นเจ้าของที่ดินพิพาทตาม ป.พ.พ.มาตรา ๑๓๐๘ โจทก์พิสูจน์ได้ว่าโจทก์มีสิทธิดีกว่าจำเลย คำสั่งของศาลชั้นต้นในคดีดังกล่าวใช้ยืนยันโจทก์ไม่ได้ คำพิพากษาที่ระบุไว้ตามมาตรา ๑๔๕ (๒) นั้น มิได้หมายถึงเฉพาะกรณีคำพิพากษาในคดีที่มีคู่ความตั้งแต่สองฝ่ายขึ้นไปเท่านั้น ดังนั้น คำสั่งของศาลชั้นต้นในคดีไม่มีข้อพิพาทที่สั่งว่าจำเลยซึ่งเป็นผู้ร้องขอในคดีดังกล่าวมีกรรมสิทธิ์ในที่ดินพิพาทโดยการครอบครองจึงอยู่ในบังคับบทบัญญัติมาตรา ๑๔๕ (๒) ด้วย โจทก์มิได้เป็นคู่ความในคดีที่จำเลยร้องขอแสดงกรรมสิทธิ์ที่ดินกับจำเลยจึงถือว่าโจทก์เป็นบุคคลภายนอกตามมาตรา ๑๔๕ (๒) โจทก์ฟ้องคดีนี้ก็เพื่อพิสูจน์ให้เห็นว่าโจทก์ยังคงมีกรรมสิทธิ์ในที่ดินพิพาท จึงถือไม่ได้ว่าเป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำกับคดีดังกล่าว

คดีฟ้องขับไล่ที่จำเลยให้การต่อสู้กรรมสิทธิ์ ศาลพิพากษาให้ขับไล่จำเลยออกจากที่ดิน คดียังไม่ถึงที่สุด จำเลยกลับมายื่นคำร้องขอแสดงกรรมสิทธิ์ในที่ดินแปลงเดียวกัน เป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำ

ฎ.๑๕๑๐/๒๕๓๕ คดีก่อนผู้คัดค้านเป็นโจทก์ฟ้องผู้ร้องเป็นจำเลยและผู้คัดค้านเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ที่ดินพิพาท ผู้ร้องบุกรุกเข้าไปในที่ดินพิพาทขอให้ขับไล่ผู้ร้อง ผู้ร้องให้การว่าผู้ร้องครอบครองปรปักษ์ที่ดินพิพาทมากกว่า ๓๐ ปีแล้ว คดีนี้ ผู้ร้องยื่นคำร้องว่าผู้ร้องครอบครองที่ดินบางส่วนของที่ดินพิพาทด้วยความสงบเปิดเผยด้วยเจตนาเป็นเจ้าของเป็นเวลา ๒๒ ปีแล้ว ผู้ร้องได้กรรมสิทธิ์โดยครอบครองปรปักษ์ ขอให้ศาลสั่งว่าที่ดินพิพาทเป็นของผู้ร้อง ประเด็นของคดีทั้งสองจึงมีว่าผู้ร้องครอบครองที่ดินพิพาทจนได้กรรมสิทธิ์ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๓๘๒ แล้วหรือไม่ เมื่อประเด็นแห่งคดีเหมือนกันและเป็นคู่ความเดียวกัน ทั้งศาลชั้นต้นได้วินิจฉัยชี้ขาดไปแล้วคดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลฎีกา ย่อมต้องห้ามมิให้ศาลดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๑๔๔

คดีฟ้องขับไล่ที่จำเลยให้การต่อสู้ว่าครอบครองปรปักษ์แต่ได้สละข้อต่อสู้นั้น หากคดีเดิมยังไม่ถึงที่สุด จำเลยยื่นคำร้องขอแสดงกรรมสิทธิ์ใหม่เป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำ

ฎ. ๑๑๓๖๙/๒๕๕๔ คดีก่อน พ. และ ร. เป็นโจทก์ฟ้องผู้ร้องกับพวกเป็นจำเลย ขอให้ขับไล่ผู้ร้องกับพวกออกจากที่ดินพิพาทอันเป็นส่วนหนึ่งของที่ดินโฉนดเลขที่ ๖๕๐๕ ของ พ. และ ร. ผู้ร้องให้การว่าที่ดินพิพาทเป็นส่วนหนึ่งของที่ดินตาม น.ส.๓ เลขที่ ๑๑๔ ของผู้ร้อง แต่หากเป็นส่วนหนึ่งของที่ดินโฉนดเลขที่ ๖๕๐๕ ผู้ร้องก็ได้กรรมสิทธิ์โดยการครอบครองแล้ว ระหว่างพิจารณาผู้ร้องสละประเด็นเรื่องการครอบครอง ศาลชั้นต้นรับฟังข้อเท็จจริงว่าที่ดินพิพาทอยู่ในเขตที่ดินโฉนดเลขที่ ๖๕๐๕ และพิพากษาขับไล่ผู้ร้องออกจากที่ดินพิพาท คดีนี้ผู้ร้องยื่นคำร้องขอแสดงกรรมสิทธิ์ที่ดินพิพาทโดยการครอบครองปรปักษ์จึงมีประเด็นเป็นอย่างเดียวกันกับคดีก่อนว่าที่ดินพิพาทเป็นของ พ. และ ร. หรือของผู้ร้อง คำพิพากษาในคดีก่อนย่อมผูกพันผู้ร้องซึ่งเป็นคู่ความในคดีนี้ด้วยจนถึงวันที่คำพิพากษาในคดีก่อนถูกเปลี่ยนแปลงแก้ไขตาม ป.วิ.พ.มาตรา ๑๔๕ วรรคหนึ่ง การที่ผู้ร้องยื่นคำร้องในคดีนี้อีกจึงเป็นการขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งในประเด็นที่ได้วินิจฉัยไปแล้ว เป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำ ต้องห้ามตามมาตรา ๑๔๔

จำเลยฟ้องโจทก์กลับในที่ดินแปลงเดียวกันกับที่ศาลเคยมีคำพิพากษาไปแล้วในประเด็นเดียวกัน เมื่อคดีดังกล่าวยังไม่ถึงที่สุด เป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำ

ฎ.๕๕๐๗/๒๕๕๕ คดีแพ่งหมายเลขแดงที่ ๑๒๖๙/๒๕๕๐ เป็นเรื่องที่จำเลยฟ้องโจทก์อ้างว่าจำเลยเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ที่ดินโฉนดเลขที่ ๓๐๕๘ โจทก์บุกรุกที่ดินดังกล่าวบางส่วน ขอให้บังคับโจทก์และบริวารออกจากที่ดิน โจทก์ซึ่งเป็นจำเลยในคดีดังกล่าวให้การว่าที่ดินเป็นของโจทก์โดยการครอบครองปรปักษ์ คดีนี้โจทก์ฟ้องว่าโจทก์ครอบครองที่ดินโฉนดเลขที่ ๓๐๕๘ โดยสงบ เปิดเผย ด้วยเจตนาเป็นเจ้าของติดต่อกันกว่าสิบปี ขอให้พิพากษาว่าที่ดินเป็นของโจทก์โดยการครอบครองปรปักษ์ จำเลยให้การว่าที่ดินเป็นของจำเลย ทั้งสองคดีมีประเด็นข้อพิพาทอย่างเดียวกันว่าที่ดินพิพาทเป็นกรรมสิทธิ์ของโจทก์หรือของจำเลย เมื่อโจทก์และจำเลยเป็นคู่ความเดียวกัน ศาลชั้นต้นในคดีแพ่งหมายเลขแดงที่ ๑๒๖๙/๒๕๕๐ วินิจฉัยชี้ขาดในประเด็นแห่งคดีไปแล้ว ฟ้องโจทก์คดีนี้จึงเป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำตาม ป.วิ.พ.มาตรา ๑๔๔

ฎ.๘๘๙๘/๒๕๖๑ เดิมจำเลยฟ้องโจทก์ขอให้ศาลพิพากษาว่าที่ดินพิพาทไม่ใช่ที่ดินสาธารณประโยชน์ ต่อมาโจทก์ฟ้องจำเลยขอให้ขับไล่จำเลยออกจากที่ดินพิพาทซึ่งเป็นที่ดินสาธารณประโยชน์เป็นคดีนี้ คดีนี้กับคดีดังกล่าวจึงมีประเด็นข้อพิพาทว่าที่ดินพิพาทเป็นที่ดินสาธารณประโยชน์หรือไม่ แล้วในคดีนี้จึงวินิจฉัยต่อไปได้ว่าจำเลยบุกรุกและทำละเมิดต่อโจทก์หรือไม่ เมื่อคดีดังกล่าวศาลชั้นต้นวินิจฉัยชี้ขาดว่าที่ดินพิพาทเป็นที่ดินสาธารณประโยชน์ที่ประชาชนใช้ร่วมกันอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน จึงต้องห้ามมิให้ศาลดำเนินกระบวนการพิจารณาในประเด็นดังกล่าวซ้ำอีกตาม ป.วิ.พ.มาตรา ๑๔๔ วรรคหนึ่ง ฟ้องโจทก์ในคดีนี้และการที่ศาลชั้นต้นดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีนี้แล้วมีคำพิพากษาจึงเป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำ

นำมูลละเมิดในเหตุเดียวกันมายื่นฟ้องเป็นคดีใหม่ขณะที่คดีเดิมยังไม่ถึงที่สุด เป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำ

ฎ.๑๒๙๕/๒๕๒๔ คดีก่อนจำเลยที่ ๑ ฟ้องสืบตำรวจโท ส. กับโจทก์ให้ชดใช้ค่าเสียหายอันเกิดจากรถที่จำเลยที่ ๑ ขับชนกับรถของโจทก์ ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้องโดยวินิจฉัยในข้อที่โจทก์ยกขึ้นอ้างในคดีนั้นว่าจำเลยที่ ๑ เป็นฝ่ายประมาทเลินเล่อ ขณะคดียังอยู่ในระหว่างพิจารณาของศาลอุทธรณ์ โจทก์ฟ้องคดีนี้เรียกค่าเสียหายอันเกิดจากรถชนกันในกรณีเดียวกันนี้ ประเด็นแห่งคดีทั้งสองคดีจึงมีประเด็นอย่างเดียวกันว่าเหตุที่รถชนกันนั้นเป็นความผิดของฝ่ายใด ฟ้องของโจทก์คดีนี้จึงต้องห้ามมิให้ดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำตาม ป.วิ.พ.มาตรา ๑๔๔

คำวินิจฉัยชั้นตรวจคำคู่ความถือเป็นการวินิจฉัยชี้ขาดคดี ร้องสอดเป็นคดีใหม่ในประเด็นเดิม เป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำ

ฎ.๑๙๔๐๔/๒๕๕๗ ผู้ร้องสอดเป็นโจทก์ฟ้องจำเลยต่อศาลชั้นต้นในคดีก่อนกล่าวอ้างว่าผู้ร้องสอดและจำเลยร่วมกันแสดงเจตนา
ลวงเพื่อให้บุคคลภายนอกเข้าใจว่า ก. ได้ทำสัญญาจะซื้อจะขายที่ดินพิพาทให้แก่จำเลยแล้ว ด้วยการให้จำเลยเป็นโจทก์ยื่นฟ้องผู้ร้องสอด
ในฐานะผู้จัดการมรดกของ ก. จากนั้นทั้งสองฝ่ายตกลงทำสัญญาประนีประนอมยอมความกันในศาลเพื่อลวงให้บุคคลภายนอกเข้าใจว่า ก.
ไม่มีมรดกเหลืออยู่อีก สัญญาประนีประนอมยอมความนี้เป็นโมฆะ อันเป็นเรื่องเดียวกันกับที่ผู้ร้องสอดกล่าวอ้างในคำร้องสอด กับมีคำขอ
บังคับเพื่อให้มีการยกเลิกเพิกถอนหรือให้สัญญาประนีประนอมยอมความสิ้นผลไม่อาจบังคับผู้ร้องสอดได้เช่นเดียวกัน ศาลชั้นต้นมีคำสั่ง
ว่าการฟ้องคดีของผู้ร้องสอดเป็นการใช้สิทธิโดยไม่สุจริตจึงไม่มีอำนาจฟ้อง แม้เป็นชั้นตรวจคำคู่ความก็ถือว่าเป็นการที่ศาลชั้นต้นได้
พิพากษาหรือมีคำสั่งวินิจฉัยชี้ขาดคดีหรือประเด็นข้อใดแห่งคดีแล้ว เมื่อคำร้องสอดเป็นคำคู่ความที่ผู้ร้องสอดยื่นเข้ามาเพื่อตั้งประเด็น
ระหว่างผู้ร้องสอดกับจำเลยในเรื่องเดียวกันกับที่ผู้ร้องสอดฟ้องจำเลยไว้ในคดีแพ่งของศาลชั้นต้น จึงเป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาใน
ศาลอันเกี่ยวกับคดีหรือประเด็นที่ได้วินิจฉัยชี้ขาดแล้วซึ่งต้องห้ามตาม ป.วิ.พ.มาตรา ๑๔๔ วรรคหนึ่ง แม้ต่อมาศาลอุทธรณ์ภาค ๔
พิพากษากลับให้ศาลชั้นต้นรับฟ้องไว้พิจารณาและต่อมาผู้ร้องสอดถอนฟ้องคดีแพ่งของศาลชั้นต้นไปแล้วก็ตาม ก็ไม่ทำให้คำร้องสอดที่ไม่
ชอบด้วยกฎหมายมาแต่ต้นกลายเป็นคำร้องสอดที่ชอบด้วยกฎหมายขึ้นมาได้

ทนายทคนหนึ่งฟ้องเรียกค่าปลงศพและค่าเสียหายของรถ จยย. จากผู้กระทำละเมิด เป็นการฟ้องเพื่อประโยชน์ของทนายททุกคน ทนายทอื่นฟ้องอีกไม่ได้ ส่วนค่าขาดไร้อุปการะเป็นสิทธิเฉพาะตัว ทนายทอื่นฟ้องอีกได้

ฎ.๖๖๔๑/๒๕๔๘ คดีก่อน ศ. พี่สาวโจทก์ทั้งสอง ฟ้องจำเลยที่ ๑ เป็นคดีแพ่งเกี่ยวเนื่องกับคดีอาญา กรณีจำเลยที่ ๑ ทำละเมิดเป็นเหตุให้ ม. บิดา โจทก์ทั้งสองและ ศ. ถึงแก่ความตาย ขอให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเป็นค่าปลงศพ ค่าขาดไร้อุปการะและค่าเสียหายของรถ จยย. โดยปรากฏว่า ศ. ฟ้องในฐานะเป็นบุตรผู้ตายที่ได้รับความเสียหายจากการกระทำละเมิดของจำเลยที่ ๑ เช่นนี้ สำหรับค่าปลงศพและค่าเสียหายของรถ จยย. เป็นการฟ้องเพื่อประโยชน์ของทนายท ม. ผู้ตาย ทุกคน รวมถึงโจทก์ทั้งสองด้วย ส่วนค่าขาดไร้อุปการะเป็นสิทธิเฉพาะตัวของทนายทแต่ละคนที่ได้รับ ความเสียหาย และคำฟ้องคดีก่อนไม่ปรากฏข้อความว่า ศ. ฟ้องแทนโจทก์ทั้งสอง แม้อต่อมาศาลชั้นต้นจะพิพากษาให้จำเลยที่ ๑ ใช้ค่าขาดไร้อุปการะของโจทก์ทั้งสองแก่ ศ. ก็เป็นการพิพากษาโดยไม่ชอบไม่ผูกพันโจทก์ทั้งสองซึ่งมิใช่เป็นคู่ความในคดีดังกล่าว ได้ความจากคำฟ้องของโจทก์ทั้งสองว่าขณะโจทก์ทั้งสองฟ้องจำเลยที่ ๑ คดีนี้เรียกค่าเสียหายจากการที่จำเลยที่ ๑ ทำละเมิดเป็นเหตุให้ ม. บิดาโจทก์ทั้งสองถึงแก่ความตายขอให้ชดใช้ค่าปลงศพ ค่าเสียหายของรถ จยย. อันเป็นเรื่องเดียวกันกับคดีก่อนที่ ศ. ฟ้องจำเลยที่ ๑ และคดีอยู่ระหว่างการพิจารณา คดีระหว่างโจทก์ทั้งสองกับจำเลยที่ ๑ ในเรื่องเรียกค่าปลงศพและค่าเสียหายของรถ จยย. เป็นฟ้องซ้อน ต้องห้ามตาม ป.วิ.พ.มาตรา ๑๗๓ วรรคสอง (๑) และได้ความว่าต่อมาศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาในคดีก่อนให้จำเลยที่ ๑ ใช้ค่าปลงศพและค่าเสียหายของรถ จยย. แก่ ศ. ตามคำฟ้องอันเป็นการวินิจฉัยชี้ขาดในประเด็นเรื่องค่าปลงศพและค่าเสียหายของรถ จยย. เรื่องเดียวกับคดีนี้แล้ว ฟ้องของโจทก์ทั้งสองเกี่ยวกับจำเลยที่ ๑ ในประเด็นดังกล่าวจึงเป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำ ต้องห้ามตามมาตรา ๑๔๔ โจทก์ทั้งสองฟ้องจำเลยที่ ๑ ได้เฉพาะค่าขาดไร้อุปการะเท่านั้น ส่วนฟ้องโจทก์ทั้งสองเกี่ยวกับจำเลยที่ ๒ และที่ ๓ ให้รับผิดชอบร่วมกับจำเลยที่ ๑ ในฐานะจำเลยที่ ๒ เป็นเจ้าของรถยนต์ยอมให้จำเลยที่ ๑ ใช้รถในกิจการของจำเลยที่ ๒ และที่ ๓ เป็นผู้รับประกันภัยรถยนต์ที่จำเลยที่ ๑ ขับนั้น ศาลชั้นต้นยังไม่ได้มีคำวินิจฉัยว่าจำเลยที่ ๒ และที่ ๓ ต้องร่วมกับจำเลยที่ ๑ รับผิดชอบค่าปลงศพ ค่าขาดไร้อุปการะและค่าเสียหายของรถ จยย.ของผู้ตายหรือไม่ เพียงใด ทั้งจำเลยที่ ๒ และที่ ๓ ก็ไม่ได้เป็นคู่ความเดียวกันกับคดีก่อนที่ ศ. ฟ้องจำเลยที่ ๑ คดีโจทก์ทั้งสองเกี่ยวกับจำเลยที่ ๒ และที่ ๓ ไม่เป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำ ตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๑๔๔

สามารถฟ้องแย้งหรือยกข้อต่อสู้ได้ในคดีก่อนแต่ไม่ดำเนินการ มาฟ้องคดีใหม่โดยที่คดีเดิมยังไม่ถึงที่สุด เป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำ

ฎ.๑๑๖๙๑/๒๕๕๕ หนี้ระหว่างสมรสที่โจทก์ฟ้องขอให้จำเลยร่วมรับผิดชอบหนี้เป็นหนี้อันเกิดจากการที่โจทก์ซื้อที่ดินพร้อมตึกแถว ๓ ชั้น เมื่อปี ๒๕๓๒ เพื่อให้จำเลยและบุตรอยู่อาศัยซึ่งระหว่างนั้นโจทก์กับจำเลยยังไม่ได้จดทะเบียนหย่า ต่อมาเดือนตุลาคม ๒๕๔๓ โจทก์ ยืมเงินสหกรณ์ออมทรัพย์ตำรวจ ตราด จำกัด และเดือนตุลาคม ๒๕๔๖ ยืมเงินจากสหกรณ์ออมทรัพย์ตำรวจ ระยอง จำกัด เพื่อชำระหนี้ค่าที่ดินพร้อมตึกแถวดังกล่าว ดังนั้น ที่ดินพร้อมตึกแถวจึงเป็นสินสมรสและหนี้ที่เกิดจากการกู้ยืมดังกล่าวถือว่าเป็นหนี้ที่เกี่ยวข้องกับสินสมรสที่โจทก์และจำเลยเป็นลูกหนี้ร่วมกันและต้องรับผิดชอบร่วมกัน ซึ่งโจทก์สามารถฟ้องแย้งให้จำเลยร่วมรับผิดชอบในคดีก่อนได้อยู่แล้ว เพราะเป็นประเด็นที่เกี่ยวข้องในเรื่องเกี่ยวกับการแบ่งสินสมรสในคดีก่อนที่โจทก์อาจดำเนินคดีได้ไปในคราวเดียวกัน การที่โจทก์นำคดีมาฟ้องขณะที่คดีก่อนอยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาลฎีกา ฟ้องโจทก์จึงต้องห้ามมิให้ดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำ

ฎ.๖๔๖/๒๕๕๖ ศาลชั้นต้นเคยมีคำพิพากษาให้โจทก์ชำระหนี้แก่จำเลยดังที่จำเลยอ้างสิทธิตามสัญญาขายสินทรัพย์ขององค์การ

เพื่อการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน (ปรส.) โจทก์ต้องผูกพันตามคำพิพากษานั้นตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๑๔๕ วรรคหนึ่ง และต้องถือว่าศาล

ได้วินิจฉัยสิทธิของจำเลยตามสัญญาขายสินทรัพย์ซึ่งเป็นประเด็นแห่งคดีนี้แล้ว **โจทก์มาฟ้องจำเลยเป็นคดีนี้**อ้างว่าจำเลยกระทำละเมิด

ต่อโจทก์และขอให้เพิกถอนสัญญาขายสินทรัพย์ดังกล่าวโดยยกข้ออ้างซึ่งอาศัยเป็นหลักแห่งข้อหาว่าสัญญาขายสินทรัพย์เป็นโมฆะนั้น ซึ่ง

ข้ออ้างต่าง ๆ ที่โจทก์ยกขึ้นอ้างล้วนเป็นข้ออ้างที่โจทก์สามารถยกขึ้นเป็นข้อต่อสู้ในคดีก่อนได้อยู่แล้ว ซึ่งหากฟังได้ตามอ้างโจทก์ก็

อาจไม่ต้องรับผิดชอบชำระหนี้ให้แก่จำเลย การที่โจทก์ยกข้ออ้างตามฟ้อง จึงเป็นเรื่องที่โจทก์นำประเด็นแห่งคดีที่ศาลไ้วินิจฉัยแล้วในคดีก่อน

มากล่าวอ้างให้ศาลวินิจฉัยซ้ำอีกเป็นการต้องห้ามตาม ป.วิ.พ.มาตรา ๑๔๔ และบทบัญญัตินี้มีใช้ห้ามเฉพาะคู่ความ แต่รวมทั้งห้ามมิให้ศาล

ดำเนินกระบวนการพิจารณาเช่นนี้ด้วย การที่ศาลในคดีนี้วินิจฉัยฟ้องของโจทก์ว่าคำพิพากษาในคดีก่อนผูกพันโจทก์และจำเลยนั้นชอบแล้ว

แต่ที่วินิจฉัยว่าสัญญาขายสินทรัพย์ตามฟ้องไม่เป็นโมฆะจำเลยจึงไม่ได้กระทำละเมิดต่อโจทก์แล้วพิพากษายกฟ้อง เป็นการวินิจฉัยใน

ประเด็นแห่งคดีซึ่งมีการวินิจฉัยไปแล้ว เป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำ ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

ศาลพิพากษาให้ผู้คำประกันร่วมรับผิดชอบเท่ากับฟังว่าภาระหนี้ถูกต้อง หากคดียังไม่ถึงที่สุด ผู้คำประกันฟ้องคดีใหม่ว่าผู้กู้
หักหนี้ไม่ถูกต้อง เป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำ

ฎ.๑๐๓๖๕/๒๕๕๗ คดีก่อนทั้งสองเรื่อง จำเลยฟ้องขอให้บริษัท อ. และบริษัท ว. ชำระหนี้ตามสัญญากู้ยืมคนละฉบับกัน และ
โจทก์ในฐานะเป็นผู้คำประกันตามสัญญากู้ยืมเงินทั้งสองฉบับ คดีนี้โจทก์ฟ้องว่าจำเลยนำเงินที่โจทก์ชำระหนี้แก่จำเลยไปหักชำระหนี้ไม่
ถูกต้องตามสัญญาเป็นการละเมิดต่อโจทก์ ขอให้บังคับจำเลยชดใช้ค่าเสียหายแก่โจทก์อันเป็นการฟ้องในมูลละเมิด แต่มูลละเมิดที่โจทก์
อ้างในคดีนี้มีมูลมาจากสัญญากู้ยืมเงินทั้งสองฉบับซึ่งคดีแรกและคดีหลังศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ต่างพิพากษาให้จำเลยร่วมกันชำระหนี้
แก่โจทก์โดยฟ้องคดีหลังเพียงแต่ลดดอกเบี้ย ต้องถือว่าศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ในคดีทั้งสองเรื่องวินิจฉัยว่าการคำนวณยอดหนี้ก่อน
เลิกสัญญาของจำเลยถูกต้องแล้ว ประเด็นที่ศาลชั้นต้นต้องวินิจฉัยในคดีนี้จึงเป็นเรื่องเดียวกับที่ศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ได้วินิจฉัยในคดี
ก่อนทั้งสองเรื่องยังไม่ถึงที่สุด โจทก์เป็นจำเลยที่ ๒ ในคดีทั้งสองและจำเลยเป็นโจทก์ในคดีทั้งสอง การที่โจทก์นำคดีทั้งสองในส่วนที่
เกี่ยวกับสัญญากู้ยืมเงินระหว่างบริษัท อ. และสัญญากู้ยืมเงินระหว่างบริษัท ว. กับจำเลยจึงเป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำตาม ป.

๑.๒ ทั้งสองคดีมีประเด็นแห่งคดีเป็นอย่างเดียวกัน พิจารณาจากสภาพแห่งข้อหาและข้ออ้างอันเป็นหลักแห่งข้อหาในคำฟ้อง มิได้พิจารณาจากคำขอบังคับท้ายฟ้องอย่างเดียวซึ่งอาจแตกต่างกันได้

ขอเพิกถอนหมายบังคับคดีอ้างว่าจำเลยชำระค่าเช่าแก่โจทก์ครบถ้วนมิได้ผิดสัญญา ต่อมายื่นคำร้องขอให้เจ้าพนักงานบังคับคดีแก้ไขราคาทรัพย์สินและให้งดหรือชะลอการขายอ้างว่าเจ้าพนักงานบังคับคดีประมาณราคาทรัพย์สินที่ยึดต่ำ เป็นคนละประเด็น

ฎ.๒๐๘๘/๒๕๖๖ วันที่ ๓ ก.พ. ๒๕๕๘ จำเลยยื่นคำร้องขอให้เพิกถอนหมายบังคับคดีอ้างว่าจำเลยชำระหนี้ค่าเช่าให้แก่โจทก์ครบถ้วน มิได้ผิดสัญญาประนีประนอมยอมความ ต่อมาวันที่ ๕ ม.ค. ๒๕๖๑ จำเลยยื่นคำร้องขอให้เจ้าพนักงานบังคับคดีแก้ไขการประมาณราคาทรัพย์สินที่ยึดและให้งดหรือชะลอการขายทอดตลาดทรัพย์สินไว้ก่อน อ้างว่าเจ้าพนักงานบังคับคดีประมาณราคาทรัพย์สินที่ยึดต่ำกว่าราคาประเมินที่บริษัท ฟ. ประเมินไว้ ดังนี้ คำสั่งศาลชั้นต้นที่วินิจฉัยยกคำร้องทั้งสองฉบับดังกล่าวจึงเป็นคนละประเด็นกับคำร้องของจำเลยที่ขอให้เพิกถอนคำสั่งของเจ้าพนักงานบังคับคดีที่อายัดเงินค่าเช่าทรัพย์สินในตลาดของจำเลย มิใช่การดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำ ตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๑๔๔

คดีก่อนฟ้องให้จำเลยรับผิดฐานละเมิด คดีหลังฟ้องให้จำเลยรับผิดตามสัญญา สภาพแห่งข้อหาต่างกัน ไม่ถือเป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำ

ฎ.๒๘๕๐/๒๕๔๙ คดีก่อนโจทก์ฟ้องขับไล่และเรียกค่าเสียหายจากจำเลยโดยอ้างว่าจำเลยยังคงอยู่ในบ้านและที่ดินโดยไม่มีสิทธิ เพราะขายให้แก่โจทก์ไปแล้วอันเป็นการฟ้องมูลละเมิด ซึ่งมีประเด็นวินิจฉัยว่าจำเลยขายบ้านพร้อมที่ดินให้แก่โจทก์และยังอยู่ในบ้านและที่ดินเป็นการกระทำโดยละเมิดหรือไม่ ส่วนคดีนี้โจทก์ฟ้องอ้างว่าจำเลยกั้ยืมเงินโจทก์ไปแล้วผิดนัดไม่ชำระเงินคืนโจทก์อันเป็นการฟ้องในมูลหนี้กู้ยืมเงิน ซึ่งมีประเด็นวินิจฉัยว่าจำเลยต้องรับผิดต่อโจทก์ในหนี้กู้ยืมเงินหรือไม่ จึงเป็นการฟ้องคนละเรื่องคนละประเด็นกับคดีก่อน แม้คดีก่อนจำเลยให้การว่าหนังสือสัญญาการซื้อขายที่ทำขึ้นเป็นเรื่องที่จำเลยกู้ยืมเงินโจทก์ แต่ก็ไม่มีประเด็นที่ศาลจะต้องวินิจฉัยในคดีก่อนว่าจำเลยจะต้องรับผิดต่อโจทก์ในมูลหนี้กู้ยืมเงินที่จำเลยให้การถึงหรือไม่ ฟ้องโจทก์คดีนี้ไม่เป็นฟ้องซ้ำและไม่เป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำกับคดีก่อน

คดีก่อนมีประเด็นเกี่ยวกับความสมบูรณ์ของนิติกรรมขายฝาก คดีหลังเป็นการใช้สิทธิในฐานะเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ที่จำเลยอยู่ในที่ดินพิพาทโดยละเมิด ไม่เป็นดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำ

ฎ.๑๑๙๑/๒๕๖๓ คดีก่อนจำเลยทั้งสองเป็นโจทก์ฟ้องโจทก์ และ ส. เป็นจำเลย มีประเด็นแห่งคดีว่าสัญญาขายฝากที่ดินพิพาทเป็นนิติกรรมอำพรางการกู้ยืมเงินระหว่างจำเลยทั้งสองกับ ส. หรือไม่ ซึ่งศาลชั้นต้นวินิจฉัยว่าสัญญาขายฝากที่ดินพิพาทมิใช่นิติกรรมอำพรางการกู้ยืมเงินระหว่างจำเลยทั้งสองกับ ส. ที่ดินพิพาทตกเป็นของ ส. ตั้งแต่วันรับซื้อฝาก เมื่อจำเลยทั้งสองไม่ไถ่ถอนที่ดินพิพาทคืนภายในกำหนด ส. มีสิทธิขายที่ดินพิพาทให้แก่โจทก์ซึ่งเป็นจำเลยที่ ๒ ในคดีก่อนได้ อันเป็นการวินิจฉัยในเรื่องความสมบูรณ์ของนิติกรรมการขายฝากที่จำเลยทั้งสองในคดีนี้ทำกับ ส. คดีนี้ โจทก์ซึ่งได้กรรมสิทธิ์ในที่ดินพิพาทมาตามสัญญาซื้อขายที่โจทก์ทำกับ ส. ฟ้องขอให้ขับไล่จำเลยทั้งสองและเรียกค่าเสียหายอันเป็นการใช้สิทธิในฐานะเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในที่ดินพิพาทโดยมีประเด็นแห่งคดีว่าจำเลยทั้งสองอยู่ในที่ดินพิพาทโดยละเมิดหรือไม่ และจำเลยทั้งสองต้องรับผิดชอบชำระค่าเสียหายแก่โจทก์หรือไม่เพียงใด ซึ่งเป็นคนละประเด็นกับคดีก่อน ไม่เป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำ ตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๑๔๔

ฟ้องเรียกค่าเสียหายเพิ่มจากคดีก่อน การพิจารณาเรื่องค่าเสียหายต้องพิจารณาลีก่อนว่าฝ่ายใดเป็นฝ่ายผิดสัญญา ถือว่ามีประเด็น
อย่างเดียวกันว่าฝ่ายใดผิดสัญญา เป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำ

ฎ.๔๓๒๖/๒๕๕๙ คดีก่อนจำเลยฟ้องโจทก์และโจทก์ร่วมเป็นจำเลย ขอให้บังคับโจทก์และโจทก์ร่วมปฏิบัติตามสัญญาเช่าอ้างว่า
โจทก์และโจทก์ร่วมเป็นฝ่ายผิดสัญญา ศาลอุทธรณ์วินิจฉัยว่าการชำระหนี้ในการปฏิบัติตามสัญญาเช่ากลายเป็นพ้นวิสัย ถือไม่ได้ว่าจำเลย
คดีนี้เป็นฝ่ายผิดสัญญา โจทก์ฟ้องจำเลยเป็นคดีนี้ขอให้บังคับจำเลยคดีนี้ชดใช้ค่าเสียหายอันเนื่องมาจากจำเลยผิดสัญญาเช่าฉบับเดียวกัน
ดังนั้น คดีนี้กับคดีก่อนเป็นคู่ความเดียวกัน ประเด็นแห่งคดีที่ต้องวินิจฉัยคดีนี้กับคดีก่อนก็เป็นประเด็นที่ต้องวินิจฉัยอย่างเดียวกันว่าโจทก์
หรือจำเลยเป็นฝ่ายผิดสัญญา แม้คดีนี้โจทก์จะฟ้องเรียกค่าเสียหายต่อชื่อเสียงของโจทก์เพิ่มมาจากคดีก่อน การที่พิจารณาเรื่องค่าเสียหาย
ดังกล่าวศาลก็ต้องวินิจฉัยลีก่อนว่าฝ่ายใดเป็นฝ่ายผิดสัญญา ประเด็นเรื่องค่าเสียหายที่เพิ่มขึ้นดังกล่าวจึงเป็นประเด็นที่ต้องพิจารณา
สืบเนื่องจากประเด็นเรื่องผิดสัญญาเช่าหรือไม่ เมื่อศาลอุทธรณ์ในคดีก่อนได้วินิจฉัยแล้วว่าจำเลยคดีนี้ไม่ได้เป็นฝ่ายผิดสัญญา การที่โจทก์
ฟ้องคดีนี้จึงเป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำต้องห้ามตาม ป.วิ.พ.มาตรา ๑๔๔ เมื่อความปรากฏต่อศาลฎีกาว่าคดีก่อนศาลฎีกา
พิพากษายืนตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ ผลของคำพิพากษาศาลฎีกาคดีก่อนย่อมผูกพันทั้งโจทก์ โจทก์ร่วม และจำเลยในคดีนี้ด้วยตาม
ป.วิ.พ.มาตรา ๑๔๕ วรรคหนึ่ง โจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้อง

ฟ้องเรื่องสัญญาเดียวกันแต่มีข้ออ้างต่างกัน ย่อมมิใช่ประเด็นแห่งคดีเดียวกัน ไม่เป็นดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำ

ฎ.๓๑๙๐/๒๕๓๐ คดีก่อนจำเลยที่ ๑ เป็นโจทก์ฟ้องโจทก์คดีนี้เป็นจำเลยขอให้โจทก์คดีนี้ชำระค่าเสียหายเพราะเหตุส่งมอบพรหมชำระคบกพร่อง ส่วนคดีนี้โจทก์ฟ้องขอให้จำเลยชำระราคาพรหม ฟ้องโจทก์ทั้งสองคดีมิได้มีประเด็นข้อพิพาทอย่างเดียวกันจึงไม่เป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๑๔๔

ฎ.๗๖๙๕/๒๕๕๐ คดีเดิมโจทก์ฟ้องขับไล่จำเลยและเรียกค่าเสียหายอ้างว่าสัญญาเช่าที่ดินระหว่างโจทก์กับจำเลยเป็นโมฆะเนื่องจากจำเลยใช้อุบายหลอกลวงเป็นเหตุให้โจทก์สำคัญผิดในสาระสำคัญแห่งนิติกรรม ศาลอุทธรณ์พิพากษายืนตามศาลชั้นต้นให้ยกฟ้อง คดีอยู่ระหว่างพิจารณาของศาลฎีกา คดีนี้โจทก์ฟ้องขับไล่จำเลยและเรียกค่าเสียหายโดยอ้างว่าสัญญาเช่าระหว่างโจทก์กับจำเลยครบกำหนดระยะเวลา ๓ ปี จึงสิ้นผลผูกพันแล้ว ข้ออ้างหรือประเด็นพิพาทที่ศาลต้องวินิจฉัยในคดีก่อนกับคดีนี้ไม่ใช่อย่างเดียวกันฟ้องโจทก์คดีนี้จึงไม่เป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำ

ฎ.๕๕๖๘/๒๕๕๕ คดีก่อนพระภิกษุจำเลยที่ ๑ เป็นโจทก์ฟ้องโจทก์เป็นจำเลยว่ามีสัญญาโดยเรียกค่าเสียหายจากการที่จำเลยที่ ๑ สูญเสียโอกาสที่จะได้รับเงินจากการทำบุญในการจัดงานทอดผ้าป่าสามัคคีและค่าเสียโอกาสที่จะได้รับเงินจากการทำบุญในช่วงเข้าพรรษา ออกพรรษา ทอดผ้าป่าสามัคคี ทอดกฐิน กับให้รถขนนึ่งร้านก่อสร้างออกจากศาลาที่ก่อสร้าง โจทก์ซึ่งเป็นจำเลยคดีก่อนให้การต่อสู้ว่า ไม่ได้มีสัญญา ค่าเสียหายที่จำเลยที่ ๑ ฟ้องมาเป็นค่าเสียหายในอนาคต จำเลยที่ ๑ ไม่ได้เสียหายจริงจึงไม่ต้องรับผิด ประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยในคดีก่อนมีเพียงว่าโจทก์ซึ่งเป็นจำเลยคดีก่อนมีสัญญาจ้างหรือไม่ และจำเลยที่ ๑ มีสิทธิฟ้องเรียกค่าเสียหายเพราะเหตุที่โจทก์ทำงานไม่แล้วเสร็จตามสัญญาหรือไม่ เพียงใด ศาลชั้นต้นวินิจฉัยว่าโจทก์ซึ่งเป็นจำเลยคดีก่อนยังไม่ได้มีสัญญา จำเลยที่ ๑ จึงไม่มีสิทธิเรียกค่าเสียหายแล้วพิพากษายกฟ้องจำเลยที่ ๑ คดีถึงที่สุด คดีนี้โจทก์ฟ้องเรียกให้จำเลยที่ ๑ ชำระเงินค่าจ้างส่วนที่เหลือและค่าเสียโอกาสจากการนำเงินค่าจ้างไปลงทุน จึงมีประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยว่าโจทก์มีสิทธิเรียกเงินค่าจ้างที่เหลือและค่าเสียหายแก่โจทก์หรือไม่ เพียงใด แม้มูลเหตุที่ฟ้องในคดีนี้กับคดีก่อนจะสืบเนื่องมาจากสัญญาจ้างทำของอันเดียวกันก็ตาม แต่คำฟ้องโจทก์คดีนี้ไม่ใช่ประเด็นเดียวกับประเด็นในคดีก่อน จึงไม่เป็นฟ้องซ้ำหรือดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำ

ฟ้องตามสัญญาคนละฉบับ ค่าเสียหายคนละส่วน ไม่เป็นดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำ

ฎ.๔๖๙/๒๕๖๕ มูลคดีตามสัญญาตอบแทนการให้สิทธิการเช่าระหว่างโจทก์กับจำเลยในคดีก่อนกับคดีนี้เป็นคนละฉบับกัน ค่าเสียหายที่โจทก์ฟ้องแย้งในคดีก่อนกับที่เรียกร้องในคดีนี้เป็นค่าเสียหายคนละส่วนกัน แม้จะอ้างว่าจำเลยเป็นฝ่ายผิดสัญญาเช่นกันก็ตาม ถือไม่ได้ว่าคดีทั้งสองมีประเด็นข้อพิพาทเป็นอย่างเดียวกัน คดีนี้จึงไม่เป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำ ไม่ต้องห้ามตาม ป.วิ.พ.มาตรา ๑๔๔ และคำพิพากษาคดีก่อนไม่ผูกพันโจทก์กับจำเลยในคดีนี้ตามมาตรา ๑๔๕ วรรคหนึ่ง

สินค้าที่ซื้อจากใบเสนอราคาเดียวกัน แต่เป็นการซื้อคนละวันคนละจำนวน ไม่เป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำ

ฎ.๑๑๓๐/๒๕๕๑ คอนกรีตผสมเสร็จที่จำเลยนำไปอ้างเป็นเหตุฟ้องเรียกค่าเสียหายจากโจทก์ในคดีของศาลแพ่งธนบุรี เป็นสินค้าที่จำเลยซื้อจากโจทก์เมื่อวันที่ ๑๒, ๑๖ และ ๑๘ ก.ย. ๔๔ ส่วนคอนกรีตผสมเสร็จที่โจทก์ฟ้องขอให้จำเลยชำระราคาในคดีนี้ เป็นสินค้าที่จำเลยซื้อจากโจทก์เมื่อระหว่างวันที่ ๑๑ ถึง ๓๑ ม.ค. ๔๕ และระหว่างวันที่ ๑ ถึง ๑๘ ก.พ. ๔๕ สินค้าที่เป็นมูลเหตุให้ฟ้องร้องในคดีทั้งสองจึงเป็นคนละจำนวนกัน แม้สินค้าที่จำเลยซื้อแต่ละคราวในคดีนี้กับคดีก่อนจะสืบเนื่องมาจากใบเสนอราคาของโจทก์ฉบับเดียวกัน ก็ไม่มีผลทำให้ประเด็นที่ต้องวินิจฉัยเป็นอย่างเดียวกันอันจะเป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำไปได้

ทรัพย์ที่อ้างเพื่อเรียกร้องสิทธิเป็นทรัพย์คนละสิ่ง คดีก่อนจำเลยฟ้องอ้างว่าเป็นเจ้าของสิ่งปลูกสร้างบนที่ดิน คดีหลังโจทก์ฟ้องอ้างว่าเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ที่ดิน ไม่เป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำ

ฎ.๕๒๑๕/๒๕๕๔ คดีก่อนจำเลยที่ ๑ ฟ้องโจทก์เป็นจำเลยที่ ๑ อ้างว่าจำเลยที่ ๑ เป็นเจ้าของสิ่งปลูกสร้างบนที่ดินและเรียกค่าเสียหายจากโจทก์ที่กระทำละเมิดต่อจำเลยที่ ๑ คดีนี้โจทก์ฟ้องอ้างว่าโจทก์เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ที่ดินขอบังคับให้จำเลยทั้งสองรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างออกจากที่ดินและเรียกค่าเสียหายที่จำเลยทั้งสองกระทำละเมิดต่อโจทก์ ทรัพย์ที่อ้างเพื่อเรียกร้องสิทธิแห่งตนเป็นทรัพย์คนละอย่างต่างกัน เพราะคดีก่อนโต้เถียงกันว่าฝ่ายใดเป็นเจ้าของสิ่งปลูกสร้างบนที่ดินและเรียกค่าเสียหายจากการรบกวนการครอบครองสิ่งปลูกสร้าง ส่วนคดีนี้โจทก์รับว่าสิ่งปลูกสร้างเป็นของจำเลยทั้งสองแต่ที่ดินเป็นของโจทก์ ขอให้รื้อถอนออกไปและเรียกค่าเสียหายที่ยังคงอยู่บนที่ดิน คดีทั้งสองมีประเด็นข้อพิพาทไม่เหมือนกัน ฟ้องโจทก์คดีนี้จึงไม่เป็นการฟ้องซ้อนหรือดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำ

ฟ้องมูลหนี้คนละมูลหนี้ ไม่เป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำ

ฎ.๓๑๘๔/๒๕๕๙ คดีก่อนจำเลยฟ้องโจทก์เป็นจำเลยว่าจำเลยผิดสัญญาข้อตกลงเกี่ยวกับการรับบัตรเครดิต โจทก์โอนเงินค่า

ตัวเครื่องบินเข้าบัญชีเงินฝากของจำเลยตามที่จำเลยนำเอกสารใบสั่งซื้อสินค้าและบริการของผู้ถือบัตรมาขอรับเงินจากโจทก์ ต่อมาโจทก์

เรียกเก็บเงินจากธนาคารผู้ออกบัตรเครดิตไม่ได้ ขอให้จำเลยคืนเงินพร้อมดอกเบี้ย ศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยคืนเงินพร้อมดอกเบี้ยแก่

โจทก์ คดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลอุทธรณ์ **คดีนี้จำเลยคดีก่อนเป็นโจทก์ฟ้องโจทก์คดีก่อนเป็นจำเลยว่าจำเลยผิดสัญญาฝาก**

เงินโดยหักเงินจากบัญชีเงินฝากของโจทก์โดยไม่มีสิทธิ ขอให้จำเลยคืนเงินพร้อมดอกเบี้ย มูลหนี้ที่โจทก์นำมาฟ้องคดีนี้เป็นคนละมูลหนี้

กับคดีก่อน ประเด็นแห่งคดีในมูลหนี้ทั้งสองคดีย่อมต่างกัน และประเด็นแห่งคดีในมูลหนี้คดีนี้ยังไม่ได้มีคำวินิจฉัย ฟ้องโจทก์คดีนี้ไม่เป็น

การดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำ